

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Noordoostpolder 2022

De raad van de gemeente Noordoostpolder;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 september 2021, no. 21.0005562;

gezien het advies van de raadscommissie samenlevingszaken van 25 oktober 2021;

gezien het advies van Participatieraad Sociaal domein van 6 september 2021;

gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4a eerste, tweede, vierde en zesde lid, 2.1.4b tweede lid, 2.1.5 eerste lid, 2.1.6, 2.1.7, 2.3.6 vierde lid, en 2.6.6 eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en artikel 5.4 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, alsmede gelet op artikel 156 van de Gemeentewet;

overwegende dat burgers een eigen verantwoordelijkheid dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan het maatschappelijk leven;
dat van burgers verwacht mag worden dat zij elkaar daarin naar vermogen bijstaan; dat burgers die zelf, dan wel samen met personen in hun omgeving onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie, een beroep moeten kunnen doen op ondersteuning door de gemeente, zodat zij zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen;
dat het noodzakelijk is om regels vast te stellen ter uitvoering van het beleidsplan als bedoeld in artikel 2.1.2 van de wet met betrekking tot de ondersteuning bij de versterking van de zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, beschermd wonen en opvang, en
dat het noodzakelijk is om de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen en daarmee bij te dragen aan het realiseren van een inclusieve samenleving;

besluit vast te stellen de

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Noordoostpolder 2022

HOOFDSTUK 1 BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

1. In de verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
  - a. beperking: aan de cliënt verbonden factoren die er toe leiden dat deze niet (volledig) in staat is tot zelfredzaam zijn en te kunnen participeren;
  - b. besluit: een door het college vastgestelde regeling, waar op grond van deze verordening nadere regels zijn gesteld (Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Noordoostpolder);
  - c. budgetplan: een plan met daarin de motivatie van de cliënt waarom een persoonsgebonden budget gewenst is. In dit plan maakt de cliënt inzichtelijk welke ondersteuning deze wil inkopen voor het beschikbare budget, het bedrag dat per ondersteuner besteed gaat worden, welke resultaten cliënt wil bereiken en hoe de ondersteuning hieraan bijdraagt;
  - d. collectieve maatwerkvoorziening: een maatwerkvoorziening die individueel wordt verstrekt maar door meerdere personen tegelijk kan worden gebruikt;
  - e. dagactiviteiten: structurele tijdsbesteding met een welomschreven resultaat;
  - f. financiële tegemoetkoming: een tegemoetkoming in de kosten die rechtstreeks aan de cliënt kan worden uitbetaald en waarvoor geen oordeel wordt gegeven over de kwaliteit;
  - g. gebruikelijke hulp: hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten die een leefeenheid vormen;
  - h. gemeenschappelijke ruimten: gedeelte(n) van een woongebouw, niet behorende tot de onderscheiden woningen, bestemd en noodzakelijk om de woonruimte van de cliënt waar deze zijn hoofdverblijf heeft vanaf de toegang tot het woongebouw te bereiken. Hieronder begrepen ruimten voor gemeenschappelijk gebruik zoals een keuken of recreatieruimte;

- i. gewaarborgde hulp: een door de budgethouder ingeschakelde derde van wie voldoende aannemelijk is dat deze kan in staan voor nakoming van de aan het persoonsgebonden budget verbonden verplichtingen;
  - j. hoofdverblijf: de woonruimte, bestemd en geschikt voor permanente bewoning, waar de cliënt zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft of zal hebben en op welk adres hij in de Basisregistratie Personen (BRP) ingeschreven staat of zal staan. Wanneer de cliënt met een briefadres in de BRP ingeschreven staat, gaat het om het feitelijk woonadres;
  - k. huisgenoot: de persoon met wie de cliënt gezamenlijk een huishouden voert;
  - l. huishoudelijke ondersteuning: geheel of gedeeltelijk ondersteunen of overnemen van noodzakelijke activiteiten in het huishouden dan wel van de leefeenheid waartoe de cliënt behoort;
  - m. instandhoudingskosten: een door het college te bepalen bedrag dat bestemd is voor onderhoud, reparatie en verzekering verband houdend met de te verstrekken maatwerkvoorziening, waaronder ook een WA-verzekering bij vervoersvoorzieningen kan worden gerekend;
  - n. leefeenheid: de echtgenoot, geregistreerd partner, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten die gemeenschappelijk een woning bewonen en gezamenlijk een huishouden voeren;
  - o. normale gebruik van de woning: het kunnen verrichten van de elementaire woonfuncties (eten, slapen, lichaamsreiniging, koken), het verrichten van belangrijke huishoudelijke werkzaamheden, horizontale en verticale verplaatsingen in en om de woning waaronder ook de toegang tot de woning;
  - p. ondersteuningsvraag: de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, niet zijnde informatie en advies waarvoor door of namens de cliënt een melding wordt gedaan;
  - q. onderzoek: een gesprek naar aanleiding van een ondersteuningsvraag waarin de onderwerpen van artikel 2.3.2, vierde lid, van de wet aan bod komen;
  - r. onderzoeksverslag: het door het college opgestelde schriftelijke verslag over de uitkomsten van onderzoek;
  - s. persoonlijk plan: een door de cliënt, al dan niet tezamen met zijn persoonlijke netwerk, opgesteld plan met zijn persoonlijk arrangement over de omstandigheden als bedoeld in bedoeld in artikel 2.3.2, vierde lid, onderdelen a tot en met e van de wet;
  - t. professionele organisatie: een organisatie, die is ingeschreven in het handelsregister en/of KvK als zijnde verlener van maatschappelijke ondersteuning en die voldoet aan de kwaliteitseisen voor in ieder geval de medewerkers die bij de organisatie in dienst zijn;
  - u. spoedeisende situatie: een (onvoorziene) situatie die geen uitstel verdraagt;
  - v. vervoersvoorziening: een voorziening, al dan niet gemotoriseerd, waarmee de cliënt zich lokaal kan verplaatsen;
  - w. voorliggende voorziening: een andere wettelijke regeling waarop de cliënt een beroep kan doen met het oog op zijn behoefte aan maatschappelijke ondersteuning;
  - x. wet: wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
  - y. WML: Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag;
  - z. woning: een woonruimte voor permanente bewoning bestemd en geschikt en waarbij geen wezenlijke woonfuncties, zoals woon- en slaapruiimte, was en kookgelegenheid en toilet met andere woningen worden gedeeld. Hieronder begrepen een woonschip en een woonwagen mits bestemd én nog tenminste vijf jaar geschikt voor permanente bewoning;
  - aa. woonvoorziening: een woningaanpassing of hulpmiddel gericht op het normale gebruik in de woning;
  - bb. ZZP-er: een ondernemer die geen personeel in dienst heeft, is ingeschreven in het handelsregister en/of KvK als zijnde verlener van maatschappelijke ondersteuning en voldoet aan de kwaliteitseisen, waarbij voor de vaststelling of er sprake is van een ondernemer in ieder geval de volgende criteria gelden:
    - 1°. niet werkzaam op basis van een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:610 en volgende van het Burgerlijk Wetboek; en
    - 2°. door de Belastingdienst aangemerkt wordt als ondernemer voor de Inkomstenbelasting (voor eigen rekening en risico verrichten van werkzaamheden).
2. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de wet, het Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 1.2 Reikwijdte verordening

1. Deze verordening heeft betrekking op maatschappelijke ondersteuning in de vorm van maatwerkvoorzieningen, voor ingezetenen van de gemeente Noordoostpolder.
2. Als ingezetene wordt aangemerkt degene die zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de gemeente Noordoostpolder.

3. Voor ingezetenen van Nederland met een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning in de vorm van beschermd wonen of opvang geldt dat zij zich melden en de daarmee verband houdende aanvraag indienen in de gemeente Almere. Het college van de gemeente Noordoostpolder draagt zorg zondig zorg voor een zorgvuldige overdracht.

HOOFDSTUK 2 PROCEDUREREGELS

Artikel 2.1 De ondersteuningsvraag

1. Een ondersteuningsvraag kan door of namens een cliënt bij het college worden gemeld.
2. De ondersteuningsvraag kan telefonisch of schriftelijk worden gemeld, tenzij anders door het college wordt bepaald.
3. Het college bevestigt de ontvangst van een ondersteuningsvraag in principe schriftelijk.
4. Het college wijst de cliënt op de mogelijkheid van het indienen van een persoonlijk plan en dat het binnen zeven dagen na de ondersteuningsvraag kan worden ingediend.
5. In spoedeisende situaties treft het college na de ondersteuningsvraag als bedoeld in het eerste lid onverwijld een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek.
6. Het college kan afspraken maken met aanbieders op welke wijze zij, namens de cliënt, met (een gewijzigde) behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, een ondersteuningsvraag kunnen indienen.

Artikel 2.2 Cliëntondersteuning

1. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen een beroep kunnen doen op gratis cliëntondersteuning, waarbij het belang van de cliënt uitgangspunt is.
2. Het college wijst de cliënt en zijn mantelzorger voorafgaande aan het onderzoek op de mogelijkheid gebruik te kunnen maken van gratis cliëntondersteuning.

Artikel 2.3 Het onderzoek

1. Het college nodigt de cliënt na de ondersteuningsvraag zo spoedig mogelijk uit voor een onderzoek.
2. Ingeval van mantelzorg wordt de mantelzorger(s) (ook) uitgenodigd voor het onderzoek.
3. Het college kan voorafgaande aan het onderzoek als bedoeld in het eerste lid eerst de van belang zijnde gegevens voor dat onderzoek verzamelen alvorens een afspraak wordt gemaakt.
4. Bij het onderzoek staat het belang van de cliënt centraal.
5. Het college vraagt de cliënt, als dat nodig is, om toestemming voor het verwerken of het uitwisselen van zijn persoonsgegevens.

Artikel 2.4 Vaststellen identiteit

Het college is bevoegd de identiteit van de vertegenwoordiger of mantelzorger van de cliënt vast te stellen aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

Artikel 2.5 Verslag van het onderzoek

1. Het college stelt van de uitkomsten van het onderzoek een onderzoeksverslag op en betreft daarbij, voorzover aanwezig, het persoonlijk plan.
2. Het college betreft bij het onderzoek ook de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger.
3. Het onderzoeksverslag is drie maanden geldig.

HOOFDSTUK 3 AANVRAAG

Artikel 3.1 De aanvraag

1. De aanvraag om een maatwerkvoorziening wordt ingediend op een door het college beschikbaar gesteld aanvraagformulier.
2. In afwijking van het eerste lid kan het college een ondertekend onderzoeksverslag, voorzien van de NAW-gegevens van de cliënt, aanmerken als aanvraag.
3. De aanvraag die wordt ingediend nadat de geldigheid van het onderzoeksverslag is verstreken wordt als (nieuwe) ondersteuningsvraag aangemerkt, tenzij er naar oordeel van het college geen wijzigingen hebben plaatsgevonden in de feiten en omstandigheden.
4. Het onderzoeksverslag kan onderdeel uitmaken van de beslissing op de aanvraag.
5. Het college is bevoegd de beslistermijn als bedoeld in artikel 2.3.5 tweede lid van de wet op te schorten indien voor de beoordeling van aanspraak op, dan wel welke maatwerkvoorziening een passende bijdrage kan leveren nog een deskundigenadvies nodig is.
6. De bevoegdheid als bedoeld in het vijfde lid is ook van toepassing indien de cliënt geen of onvoldoende gegevens, die nodig zijn voor de beoordeling van de aanspraak, heeft verstrekt als bedoeld in artikel 2.3.2 zevende lid en/of 2.3.8, derde lid, van de wet.

Artikel 3.2 Advisering

1. Het college kan om deskundigenadvies vragen voor zover dit van belang is voor het onderzoek en/of de beoordeling van de aanvraag.
2. De cliënt dan wel zijn huisgenoot verleent zijn medewerking aan het onderzoek.

HOOFDSTUK 4 BEOORDELING VAN DE AANSPRAAK

Artikel 4.1 Algemene criteria maatwerkvoorziening

1. Een cliënt die zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben in de gemeente Noordoostpolder komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening in verband met de door hem ondervonden beperkingen in de zelfredzaamheid en/of participatie, voor zover de cliënt deze naar het oordeel van het college niet:
  - a. op eigen kracht;
  - b. met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen;
  - c. met gebruikelijke hulp;
  - d. met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk; dan wel
  - e. met gebruikmaking van algemene voorzieningen,kan verminderen of wegnemen.
2. De maatwerkvoorziening als bedoeld in het eerste lid levert een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in aanvaardbare mate in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid en/of participatie met het oog op zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven.
3. Een cliënt die ingezetene is van Nederland met psychische of psychosociale problemen en de cliënt die de thuissituatie heeft verlaten, al dan niet in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening in verband met de door hem ondervonden problemen bij het zich handhaven in de samenleving voor zover de cliënt deze problemen naar het oordeel van het college niet:
  - a. op eigen kracht;
  - b. met gebruikelijke hulp;
  - c. met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk; dan wel
  - d. met gebruikmaking van algemene voorzieningen,kan verminderen of wegnemen.
4. kan verminderen of wegnemen.
5. De maatwerkvoorziening als bedoeld in het vorige lid levert een passende bijdrage aan het voorzien in de behoefte van de cliënt aan beschermd wonen of opvang en aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te kunnen handhaven in de samenleving.
6. Bij het beoordelen van de aanspraak op een maatwerkvoorziening neemt het college het onderzoeksverslag als bedoeld in artikel 2.5 van de verordening en voorzover aanwezig het persoonlijk plan als uitgangspunt.

Artikel 4.2 Gebruikelijke hulp

1. De cliënt komt niet in aanmerking voor een maatwerkvoorziening indien tot de leefeenheid van de cliënt één of meer personen behoren die naar oordeel van het college gebruikelijke hulp kunnen verlenen.
2. Bij het oordeel van het college of gebruikelijke hulp kan worden geleverd wordt onverminderd de begripsbepaling in ieder geval rekening gehouden met:
  - a. de aard en de omvang van de ondersteuningsbehoefte van de cliënt;
  - b. de aard van de relatie van de persoon binnen de leefeenheid met de cliënt;
  - c. de leeftijd en de ontwikkelingsfase van inwonende kinderen;
  - d. de leerbaarheid van de cliënt en/of de personen van wie gebruikelijke hulp kan worden geleverd.

Artikel 4.3 Specifieke criteria maatwerkvoorziening

1. Er bestaat slechts aanspraak op een maatwerkvoorziening voor zover:
  - a. deze noodzakelijk is om de cliënt in aanvaardbare mate in staat te stellen tot zelfredzaamheid en/of participatie met het oog op het zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven;
  - b. deze als goedkoopst passende bijdrage aan te merken is;
  - c. in overwegende mate op de cliënt gericht is.

2. Geen aanspraak op een maatwerkvoorziening bestaat:
  - a. voor zover de cliënt aanspraak kan maken op een voorliggende voorziening;
  - b. indien een voorziening als die waarop de aanvraag betrekking heeft reeds in het kader van enige wettelijke bepaling of regeling is verstrekt en daarvan de normale afschrijvingstermijn nog niet is verstreken, tenzij de eerder vergoede of verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen;
  - c. indien een maatwerkvoorziening niet noodzakelijk is vanwege redelijkerwijs te vergen medewerking van de cliënt, diens huisgenoten, mantelzorger, of van anderen uit diens sociale netwerk aan het oplossen van de beperkingen;
  - d. indien de noodzaak tot ondersteuning is ontstaan als gevolg van omstandigheden die in de risicosfeer van de cliënt liggen.

Artikel 4.4 Uitgangspunten maatwerkvoorziening en persoonsgebonden budget

1. Het college weigert een maatwerkvoorziening, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, als deze is gerealiseerd:
  - a. vóór de melding van de ondersteuningsvraag;
  - b. ná de melding van de ondersteuningsvraag maar voordat het college heeft beslist op de aanvraag, tenzij het college de cliënt schriftelijk toestemming heeft verleend.
2. De aanvraag om een maatwerkvoorziening dan wel persoonsgebonden budget kan worden geweigerd als de maatwerkvoorziening nog niet is gerealiseerd voordat het college heeft beslist op de aanvraag en de noodzaak van de goedkoopst passende bijdrage nog kan worden vastgesteld.
3. Het college weigert een persoonsgebonden budget voor de kosten van een maatwerkvoorziening als de cliënt binnen de budgetperiode opnieuw een aanvraag doet omdat:
  - a. de met het persoonsgebonden budget aangeschafte maatwerkvoorziening niet meer bruikbaar of beschikbaar is door aan de cliënt te verwijten omstandigheden; en
  - b. er geen sprake is van gewijzigde omstandigheden.
4. In geval van diensten kan het college een maatwerkvoorziening verstrekken, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, vanaf een datum die gelegen is nadat de betreffende dienst is gerealiseerd (ingekocht).
5. Als de afschrijvingstermijn van de geïndiceerde maatwerkvoorziening, al dan niet aangeschaft met een persoonsgebonden budget, is verstreken kan deze door het verstrekken van instandhoudingskosten nog steeds als goedkoopst passende bijdrage worden aangemerkt.
6. De cliënt zorgt voor een afdoende verzekering tegen verlies, diefstal en schade als de maatwerkvoorziening, al dan niet aangeschaft met een persoonsgebonden budget, wordt meegenomen naar het buitenland.
7. De cliënt aan wie een woningaanpassing voor de eigen woning is verstrekt, al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget, zorgt voor een opstalverzekering die in voldoende mate de te verzekeren waarde van de woning dan wel de waarde van de verstrekte woningaanpassing dekt voor het risico van schade.

HOOFDSTUK 5 MAATWERKVOORZIENINGEN

Artikel 5.1 Maatwerkvoorzieningen algemeen

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk 4 van de verordening kan het college een maatwerkvoorziening verstrekken gericht op:

- a. huishoudelijke ondersteuning;
- b. het kunnen uitvoeren van algemeen dagelijkse levensverrichtingen;
- c. het in staat zijn tot het voeren van een gestructureerd huishouden;
- d. het in aanvaardbare mate kunnen deelnemen aan het maatschappelijk verkeer (participatie);
- e. kortdurend verblijf in een instelling zodat de mantelzorger wordt ontlast;
- f. het zich op eigen kracht kunnen handhaven in de samenleving (opvang en beschermd wonen).

Artikel 5.2 Primaat en kortdurende maatwerkvoorziening

1. Het college kan maatschappelijke ondersteuning verstrekken als collectieve - en individuele maatwerkvoorziening waarbij het primaat ligt bij de collectieve maatwerkvoorziening.
2. Het college kan de maatwerkvoorziening als bedoeld in het eerste lid kortdurend verstrekken als de cliënt of personen van wie gebruikelijke hulp kan worden gevergd leerbaar zijn.
3. De maatwerkvoorziening als bedoeld in het eerste en tweede lid is gericht op het versterken, verbeteren of behouden van de zelfredzaamheid en/of participatie van de cliënt. Daaronder kan ook toeleiding naar algemene voorzieningen of voorliggende voorzieningen worden verstaan.

Artikel 5.3 Criteria financiële tegemoetkoming

1. Het college kan een financiële tegemoetkoming verstrekken voor kosten die verband houden met:
  - a. het gebruik van een (eigen) auto voor de lokale vervoersbehoefte;
  - b. het gebruik van individueel (rolstoel)taxivervoer voor de lokale vervoersbehoefte;
  - c. de toepassing van het primaat van verhuizen als bedoeld in artikel 7.3 van de verordening;
  - d. andere maatregelen als geen maatwerkvoorziening in natura wordt verstrekt of kan worden verstrekt.
2. De financiële tegemoetkoming wordt in principe betaalbaar gesteld op basis van een door het college goedgekeurde declaratie of factuur.
3. De financiële tegemoetkoming voor verhuiskosten en/of inrichtingskosten wordt niet eerder uitbetaald dan nadat de cliënt is verhuisd of zal verhuizen naar een door het college geschikt bevonden woning.
4. Het college kan in het Besluit de bedragen vaststellen waar de hoogte van de financiële tegemoetkoming op wordt gebaseerd.

HOOFDSTUK 6 BEGELEIDING, DAGACTIVITEITEN, KORTDUREND VERBLIJF EN BESCHERMD WONEN

Artikel 6.1 Algemeen

Het college kan een maatwerkvoorziening verstrekken in de vorm van:

- a. ondersteuning om de cliënt in staat te stellen tot algemeen dagelijkse levensverrichtingen, een gestructureerd huishouden voeren, participatie of deelname aan dagactiviteiten waaronder zonnig het noodzakelijke vervoer;
- b. kortdurend verblijf in een instelling.

Artikel 6.2 Algemene criteria

1. Het college kan de maatwerkvoorziening als bedoeld in dit hoofdstuk combineren met eigen kracht, ondersteuning door personen uit het sociaal netwerk en vrijwilligers.
2. Voor de maatwerkvoorzieningen als bedoeld in dit hoofdstuk geldt het principe van het primaat van de collectieve maatwerkvoorziening.

Artikel 6.3 Specifieke criteria begeleiding en dagactiviteiten

1. De cliënt kan in aanmerking komen voor begeleiding als dat bijdraagt aan het behouden of mogelijk verbeteren van diens zelfredzaamheid en/of participatie.
2. De cliënt kan in aanmerking komen voor dagactiviteiten als dat bijdraagt aan het behouden of mogelijk verbeteren van diens zelfredzaamheid en/of participatie.
3. Het college draagt zonnig zorg voor het noodzakelijke vervoer inclusief de noodzakelijke begeleiding zodat de cliënt kan deelnemen aan dagactiviteiten.
4. Het vervoer als bedoeld in het vorige lid wordt in ieder geval noodzakelijk geacht als:
  - a. de cliënt niet in staat is zelfstandig lopend, al dan met een algemeen gebruikelijk loophulpmiddel, de dagactiviteiten te bereiken of zelfstandig met een algemeen gebruikelijk vervoermiddel te reizen;
  - b. de cliënt niet met beschikbare hulp van personen uit diens sociale netwerk of vrijwilligers kan reizen of op een andere manier door hen kan worden begeleid.

Artikel 6.4 Criteria kortdurend verblijf in een instelling

1. De cliënt kan slechts in aanmerking komen voor kortdurend verblijf als:
  - a. dit noodzakelijk is om de mantelzorger te ontlasten; en
  - b. de cliënt in dat geval aangewezen is op ondersteuning die gepaard gaat met het overnemen van voortdurend toezicht dan wel 24 uren ondersteuning in de nabijheid, niet zijnde het bieden van intramurale geneeskundige zorg.
2. Kortdurend verblijf omvat een etmaal per week. Het aantal etmalen kan aaneengesloten worden ingezet met een maximum van 52 etmalen per jaar.
3. Het college kan in individuele gevallen afwijken van het gestelde in het vorige lid.

Artikel 6.5 Criteria beschermd wonen

De cliënt die zich door psychische en/of psychosociale problematiek niet op eigen kracht kan handhaven in de samenleving waardoor er een risico bestaat op:

- a. verwaarlozing; en/of

- b. overlast; en/of
- c. gevaar voor de cliënt of anderen,

kan in aanmerking komen voor een indicatie voor beschermd wonen.

HOOFDSTUK 7 ONDERSTEUNING GERICHT OP HET WONEN

Artikel 7.1 Maatschappelijke ondersteuning

Het college kan aan de cliënt maatwerkvoorzieningen verstrekken in de vorm van:

- a. woonvoorzieningen;
- b. voorzieningen om zich in en om de woning verplaatsen,

in de woning waar de cliënt zijn hoofdverblijf heeft of zal hebben.

Artikel 7.2 Algemene criteria woonvoorzieningen

Het te bereiken resultaat ten aanzien van woonvoorzieningen wordt slechts geboden als dat bestaat uit het kunnen gebruiken van de noodzakelijke gebruiksruidten in verband met het normale gebruik van de woning.

Artikel 7.3 Criterium primaat van verhuizen

1. Het college beoordeelt of de cliënt die een woning bewoont (huurder of eigenaar) kan verhuizen als:
  - a. de cliënt is aangewezen op een woningaanpassing en/of een woonvoorziening in de vorm van een traplift; en
  - b. voor zover een passende of een goedkoper aanpasbare woning in de gemeente Noordoostpolder binnen een medisch aanvaardbare termijn beschikbaar is.
2. Als het verstrekken van een woningaanpassing en/of woonvoorziening in de vorm van een traplift als goedkoopst passende bijdrage wordt aangemerkt, dan wordt aan de cliënt die (toch) verhuist naar een andere woning geen financiële tegemoetkoming verstrekt.

Artikel 7.4 Specifieke criteria woonvoorzieningen

1. Met het oog op het normale gebruik van de woning kan het college een maatwerkvoorziening verstrekken voor de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van de woning.
2. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op:
  - a. het treffen van woonvoorzieningen aan hotels/pensions, trekkerswoonwagens, kloosters, tweede woningen, vakantiewoningen, recreatiewoningen en bij kamerverhuur;
  - b. het treffen van woonvoorzieningen in, specifiek op mensen met beperkingen gerichte woongebouwen wat betreft voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten dan wel woonvoorzieningen die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige extra kosten kunnen of hadden kunnen worden meegenomen.
3. De aanvraag voor een woningaanpassing en/of traplift kan in ieder geval worden geweigerd wanneer:
  - a. de noodzaak tot het treffen van de maatwerkvoorziening het gevolg is van een verhuizing waartoe op grond van belemmeringen in het normale gebruik van de woning ten gevolge van beperkingen geen aanleiding bestond en er geen andere belangrijke reden aanwezig was;
  - b. de cliënt niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen in de zelfredzaamheid en/of participatie op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij daarvoor vooraf schriftelijk toestemming is verleend door het college;
  - c. de cliënt woont in of verhuisd is naar een woonruimte die niet bestemd en/of geschikt is om het gehele jaar door bewoond te worden;
  - d. de ondervonden problemen bij het normale gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen;
  - e. de noodzaak tot het treffen van een maatwerkvoorziening het gevolg is van achterstallig onderhoud of om deze in overeenstemming te brengen met de eisen die redelijkerwijs aan de woning mogen worden gesteld;
  - f. deze betrekking heeft op de gemeenschappelijke ruimten, tenzij de cliënt:
    - 1°. zonder deze woonvoorzieningen geen toegang heeft tot zijn woning;
    - 2°. de aan hem verstrekte vervoersvoorziening niet kan stallen en/of gebruiken.

Artikel 7.5 Zich verplaatsen in en om de woning

De te bereiken resultaten van het zich verplaatsen in en om de woning wordt slechts geboden als deze gericht zijn op het in staat zijn de noodzakelijke gebruiksruimten te bereiken gericht op het normale gebruik van de woning, waaronder met een rolstoel voor dagelijks zittend gebruik of een traplift.

HOOFDSTUK 8 ONDERSTEUNING DEELNAME MAATSCHAPPELIJK VERKEER

Artikel 8.1 Maatschappelijke ondersteuning

Het college kan maatwerkvoorzieningen verstrekken in de vorm van een vervoersvoorziening voor het zich lokaal kunnen verplaatsen.

Artikel 8.2 Specifieke criteria

1. Met het oog op het zich lokaal verplaatsen, kan het college in ieder geval een vervoersvoorziening verstrekken voor het zich verplaatsen over de korte en de langere afstand rond de woning.
2. Onder lokaal in het vorige lid wordt 15 tot 35 kilometer rondom de woning verstaan. Het college kan in individuele gevallen afwijken van het gestelde in dit lid.
3. Het college hanteert in principe het primaat van de collectieve maatwerkvoorziening zoals de Regiotaxi.

Artikel 8.3 Het zich lokaal kunnen verplaatsen

1. Het te bereiken resultaat voor het zich lokaal kunnen verplaatsen is gericht op:
  - a. het kunnen bereiken van winkels;
  - b. het kunnen onderhouden van sociale contacten;
  - c. het deelnemen aan maatschappelijke activiteiten.
2. Het te bereiken resultaat als bedoeld in het vorige lid onder a, b en c tezamen maakt participatie mogelijk met een maximale bandbreedte van 1500 tot 2000 kilometer per jaar.
3. Het college kan in individuele gevallen afwijken van het gestelde in het tweede lid.

HOOFDSTUK 9 PERSOONSgebonden BUDGET

Artikel 9.1 Algemeen

1. Het college verstrekt een persoonsgebonden budget in overeenstemming met artikel 2.3.6 van de wet en het bepaalde in deze verordening.
2. Het college stelt in het Besluit nadere regels over de besteding van een persoonsgebonden budget in het geval van verblijf buiten de gemeente Noordoostpolder en het buitenland.

Artikel 9.2 Regels persoonsgebonden budget algemeen

1. Het persoonsgebonden budget mag niet worden besteed aan een algemeen gebruikelijke voorziening.
2. Het persoonsgebonden budget mag niet aan een persoon worden besteed die tot de leefeenheid van de cliënt behoort en gebruikelijke hulp op zich kan nemen, maar daartoe (tijdelijk) niet in staat is wegens overbelasting of dreigende overbelasting.
3. Het persoonsgebonden budget mag in ieder geval niet worden besteed aan de kosten voor:
  - bemiddeling (tussenpersonen of belangbehartigers),
  - het voeren van een pgb-administratie,
  - ondersteuning bij het aanvragen en beheren van het persoonsgebonden budget,
  - contributie voor lidmaatschappen (bijvoorbeeld van Per Saldo),
  - het volgen van cursussen over het persoonsgebonden budget,
  - informatiemateriaal,
  - bijkomende zorgkosten,
  - feestdagen uitkering,
  - overlijdensuitkering.
4. Declaraties op basis van een vast bedrag per periode (maand) zijn niet toegestaan, tenzij het huishoudelijke ondersteuning betreft.
5. Het college maakt geen gebruik van een verantwoordingsvrij bedrag.
6. Het persoonsgebonden budget wordt binnen drie maanden na toekenning aangewend voor de bekostiging van het resultaat waarvoor de verstrekking heeft plaatsgevonden. Voor woningaanpassingen hanteert het college een langere termijn.

Artikel 9.3 Verplichtingen persoonsgebonden budget diensten

Voor de cliënt die in aanmerking wenst te komen voor een persoonsgebonden budget geldt de verplichting een Budgetplan op te stellen. Voor huishoudelijke ondersteuning geldt deze verplichting niet. Het college stelt een format voor het Budgetplan beschikbaar.

Artikel 9.4 Verplichtingen persoonsgebonden budget overig

1. Voor het persoonsgebonden budget ter realisatie van een woningaanpassing geldt dat de cliënt:
  - a. niet met de werkzaamheden mag (laten) beginnen voordat het college positief heeft beslist op de aanvraag, tenzij het college daar schriftelijk toestemming voor heeft verleend;
  - b. het college desgevraagd toegang verleent tot de woning of het gedeelte van de woning waar de woningaanpassing wordt aangebracht;
  - c. desgevraagd inzage in de bescheiden en tekeningen verstrekt die betrekking hebben op de woningaanpassing;
  - d. aan het college desgevraagd de gelegenheid wordt geboden tot het controleren van de gerealiseerde woningaanpassing.
2. Het persoonsgebonden budget voor het realiseren van een woningaanpassing moet binnen 15 maanden na toekenning volgens het programma van eisen zijn aangewend voor de bekostiging van het doel waarvoor het persoonsgebonden budget is verstrekt.
3. Bij de verstrekking van een persoonsgebonden budget voor een hulpmiddel geldt dat de cliënt:
  - a. verplicht wordt een onderhoudscontract af te sluiten met een leverancier, waarin tenminste zijn opgenomen de kosten van reparaties (inclusief arbeidsloon, administratiekosten, onderdelen, voorrijkosten), vervangende hulpmiddelen en het preventieve onderhoud;
  - b. bij aanschaf van een vervoersvoorziening een daarvoor vereiste wettelijke aansprakelijkheidsverzekering moet afsluiten;
  - c. het college desgevraagd in de gelegenheid moet stellen het aangeschafte hulpmiddel te (laten) beoordelen.
4. De cliënt houdt de voor het persoonsgebonden budget van belang zijnde stukken tot maximaal vijf jaar na uitbetaling van het persoonsgebonden budget beschikbaar voor het college, tenzij er sprake is van een besteding van een persoonsgebonden budget waarvoor geen Budgetplan wordt vereist.

Artikel 9.5 Hoogte persoonsgebonden budget diensten (niet zijnde beschermd wonen)

1. Voor de goedkoopst passende bijdrage hanteert het college gedifferentieerde tarieven die zijn afgeleid van de tarieven waarvoor het college de geïndiceerde diensten heeft ingekocht, waaronder een toepasselijk (gemiddeld) uurtarief, dagdeeltarief of etmaaltarief (hierna: het tarief).
2. Voor begeleiding en dagactiviteiten arbeidsmatig, geldt:
  - a. 90% van het tarief voor ondersteuners die in dienst zijn van een professionele organisatie;
  - b. 80% van het tarief voor ondersteuners die als ZZP-er werkzaam zijn;
  - c. 35% van het tarief voor personen uit het sociaal netwerk of die niet als personen onder a of b kunnen worden aangemerkt.
3. Voor dagactiviteiten (niet zijnde arbeidsmatig) en kortdurend verblijf geldt:
  - a. 90% van het tarief voor ondersteuners die in dienst zijn van een professionele organisatie;
  - b. 80% van het tarief voor ondersteuners die als ZZP-er werkzaam zijn;
  - c. 35% van het tarief voor personen uit het sociaal netwerk of die niet als personen onder a of b kunnen worden aangemerkt.
4. Voor huishoudelijke ondersteuning geldt:
  - a. 100% van het goedkoopste tarief voor ondersteuners die in dienst zijn van een professionele organisatie of die als ZZP-er werkzaam zijn;
  - b. tenminste het WML voor personen uit het sociaal netwerk of die niet als personen onder a kunnen worden aangemerkt.
5. Het college stelt de tarieven die het verschuldigd is aan de (gecontracteerde) aanbieders en het tarief als bedoeld in het vierde lid onder b vast in het Besluit en voor zover dat niet mogelijk is in het individuele toekenningsbesluit.
6. De hoogte van het persoonsgebonden budget voor huishoudelijke ondersteuning wordt berekend op gehele uren, dan wel een tijdsindicatie naar rato daarvan.
7. Uit het toegekende persoonsgebonden budget voor diensten mag de budgethouder de reiskosten van de derde (laten) uitbetalen.

[artikel 9.5 tweede lid, treedt in werking op 1 april 2022]

Artikel 9.6 Hoogte persoonsgebonden budget overig

1. De hoogte van het persoonsgebonden budget voor hulpmiddelen bedraagt niet meer dan het tarief waarvoor het college de geïndiceerde hulpmiddelen heeft ingekocht of huurt waaronder inbegrepen de instandhoudingskosten of andere bijkomende noodzakelijke kosten.
2. Het college kan de hoogte van het persoonsgebonden budget voor een hulpmiddel vaststellen door het tarief per maand te vermenigvuldigen met het aantal kalendermaanden van de afschrijvingstermijn, dan wel op basis van de duur van de indicatie door het tarief per maand te vermenigvuldigen met het aantal kalendermaanden.
3. Het college kan de hoogte van het persoonsgebonden budget vaststellen op basis van een offerte als de geïndiceerde maatwerkvoorziening waaronder inbegrepen de instandhoudingskosten of andere bijkomende kosten niet valt binnen het assortiment van gecontracteerde aanbieders.
4. Het college stelt het persoonsgebonden budget voor het realiseren van een woningaanpassing vast op basis van:
  - a. een of meerdere offertes;
  - b. een door het college goedgekeurd Programma van Eisen;
  - c. eventuele bijkomende noodzakelijke kosten zoals die van een architect en/of legeskosten.

Het college kan in het Besluit nadere regels stellen over welke kosten in aanmerking kunnen worden genomen.

5. Het college stelt in het Besluit nadere regels over de omvang van de budgetperiode die geldt voor hulpmiddelen.
6. Het college stelt de tarieven die het verschuldigd is aan de (gecontracteerde) aanbieders vast in het Besluit en voor zover dat niet mogelijk is in het individuele toekenningsbesluit.

Artikel 9.7 Hoogte persoonsgebonden budget beschermd wonen

1. De hoogte van het persoonsgebonden budget voor beschermd wonen is toereikend voor het beschermd wonen in een goedgekeurde accommodatie met bijbehorend toezicht.
2. De hoogte van het persoonsgebonden budget bij een indicatie voor beschermd wonen wordt vastgesteld op basis van de feitelijke situatie als de cliënt de indicatie niet verzilverd in een accommodatie.

Artikel 9.8 Hoogte persoonsgebonden budget begeleiding en dagactiviteiten arbeidsmatig

1. Voor begeleiding en dagactiviteiten arbeidsmatig, geldt:
  - a. 100% van het tarief voor ondersteuners die in dienst zijn van een professionele organisatie en die als ZZP-er werkzaam zijn;
  - b. 50% van het tarief voor personen uit het sociaal netwerk of die niet als personen onder a kunnen worden aangemerkt.
2. Dit artikel vervalt op 1 april 2022.

HOOFDSTUK 10 BIJDRAGE IN DE KOSTEN, KOSTPRIJS EN RITBIJDRAGE

Artikel 10.1 Maatwerkvoorziening en persoonsgebonden budget

1. De cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een verstrekte maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget.
2. De Regiotaxi is uitgezonderd van het abonnementstarief.
3. De bijdrage in de kosten is verschuldigd vanaf de maand waarin de ondersteuning feitelijk is geboden, het hulpmiddel feitelijk is geleverd, de woningaanpassing is gerealiseerd dan wel het persoonsgebonden budget is toegekend.
4. De bijdrage in de kosten blijft verschuldigd als de cliënt tijdelijk geen gebruik maakt van de maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget.
5. De hoogte van de bijdrage in de kosten voor één of meerdere maatwerkvoorzieningen en/of persoonsgebonden budgetten is gebaseerd op het maximale bedrag als bedoeld in artikel 2.1.4a, vierde lid, van de wet.
6. Wanneer een maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor een woningaanpassing bestemd voor een minderjarige cliënt, is de bijdrage in de kosten verschuldigd door:
  - a. de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is toegewezen; en
  - b. degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.
7. De bijdrage in de kosten voor de opvang worden geïnd door de betreffende organisaties die de opvang bieden.

Artikel 10.2 Maatwerkvoorziening beschermd wonen

1. De cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor beschermd wonen met inachtneming van de toepasselijke regels van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 (landelijk).
2. De bijdrage in de kosten is ook verschuldigd gedurende tijdelijke afwezigheid uit de accommodatie voor beschermd wonen.

Artikel 10.3 Kostprijs

1. De kostprijs van de maatwerkvoorziening voor:
  - a. hulpmiddel: de huur- of koopprijs die het college verschuldigd is aan de aanbieder waaronder eventueel bijkomende kosten zoals instandhoudingskosten;
  - b. hulpmiddel: de kosten op basis van een door het college goedgekeurde offerte;
  - c. woningaanpassing: de kosten volgens het Programma van Eisen.
2. De kostprijs van een persoonsgebonden budget is gelijk aan het bedrag van het persoonsgebonden budget in de betreffende budgetperiode.

Artikel 10.4 Ritbijdrage

1. Voor het gebruik van de Regiotaxi is de cliënt een op het reguliere OV-tarief gebaseerde ritbijdrage(n) verschuldigd aan de aanbieder.
2. De bedragen als bedoeld in het eerste lid worden gepubliceerd op de website van Provincie Flevoland (www.flevoland.nl/loket/regiotaxi-flevoland).

HOOFDSTUK 11 TEGEMOETKOMING MEERKOSTEN

Artikel 11.1 Aanspraak

1. De persoon met een beperking of chronisch psychisch of psychosociaal probleem kan op aanvraag op grond van artikel 2.1.7 van de wet in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de met die beperking of chronisch psychisch of psychosociaal probleem verband houdende aannemelijke meerkosten ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie.
2. Het college stelt in het Besluit vast welke personen onder doelgroep vallen als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 11.2 Hoogte tegemoetkoming en uitbetaling

Het college stelt in het Besluit nadere regels waaronder in ieder geval:

- a. welke draagkrachtregels van toepassing zijn,
- b. de hoogte van de tegemoetkoming,
- c. hoe de tegemoetkoming te gelde kan worden gemaakt.

HOOFDSTUK 12 REGELS BESTRIJDING MISBRUIK OF ONEIGENLIJK GEBRUIK

Artikel 12.1 Bevoegdheid

1. Ter voorkoming van het onrecht ontvangen van maatwerkvoorzieningen of persoonsgebonden budgetten, alsmede het bestrijden van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet is het college bevoegd controles uit te voeren die betrekking hebben op de naleving van:
  - a. de regels uit de wet;
  - b. de regels uit deze verordening;
  - c. de voorwaarden die voortvloeien uit overeenkomsten met aanbieders.
2. De controles als bedoeld in het eerste lid kunnen betrekking hebben op de rechtmatigheid als ook op de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning.
3. Het college kan:
  - a. de besteding van persoonsgebonden budgetten al dan niet steekproefsgewijs, controleren en beoordelen of de budgethouder nog voldoet aan de voorwaarden om voor een persoonsgebonden budget in aanmerking te komen;
  - b. bij de controle als bedoeld in onderdeel a kan ook de derde worden betrokken aan wie het persoonsgebonden budget wordt besteed. Onder de derde wordt tevens een aan die derde gelieerde (rechts)persoon verstaan;
  - c. de ondersteuning geboden door aanbieders, al dan niet steekproefsgewijs, controleren en beoordelen of de aanbieder en/of de ondersteuning nog voldoen aan de eisen die daaraan gesteld mogen worden.
4. Voor de controle als bedoeld in het eerste lid heeft het college geen specifieke aanleiding nodig. Het college kan bij de controles een thematische aanpak hanteren.

5. De controles kunnen worden uitgevoerd door het college of de toezichthoudende ambtenaar als bedoeld in artikel 6.1 van de wet.

Artikel 12.2 Informatieplicht college

Het college informeert cliënten of hun vertegenwoordiger in begrijpelijke bewoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een maatwerkvoorziening (in natura, financiële tegemoetkoming of in de vorm van een persoonsgebonden budget) zijn verbonden en over de consequenties van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.

Artikel 12.3 Medewerkingsplicht

De aanbieder, budgethouder en/of derde aan wie het persoonsgebonden budget wordt besteed zijn desgevraagd verplicht aan het college en/of de toezichthoudende ambtenaar verantwoording af te leggen over de geboden ondersteuning. Onder de derde wordt tevens een aan die derde gelieerde (rechts)persoon verstaan.

Artikel 12.4 Kwaliteitseisen diensten

1. De kwaliteitseisen die gelden voor de door het college gecontracteerde aanbieders zijn ook van toepassing op de derde aan wie het persoonsgebonden budget wordt besteed.
2. De kwaliteitseisen als bedoeld in het eerste lid zijn niet van toepassing op de derde voor zover die eisen, als bedoeld in artikel 14.4 van de verordening, specifiek van toepassing zijn op gecontracteerde aanbieders. Voor personen uit het sociaal netwerk gelden de gestelde opleidingseisen niet.

Artikel 12.5 Weigeringsgronden persoonsgebonden budget

1. Het college weigert het persoonsgebonden budget als:
  - a. er naar oordeel van het college sprake is een belangenverstrengeling tussen de budgethouder en de derde aan wie de budgethouder het persoonsgebonden budget wenst te besteden. Onder de derde wordt tevens een aan die derde gelieerde (rechts)persoon verstaan;
  - b. de budgethouder of diens vertegenwoordiger geen Budgetplan indient of een bespreking van het Budgetplan weigert of, na daartoe te zijn opgeroepen, zonder geldige reden niet verschijnt. Daarbij geldt dat het college de genoemde personen eerst in de gelegenheid stelt het verzuim te herstellen.
2. Het college kan het persoonsgebonden budget weigeren als een gegrond vermoeden bestaat om aan te nemen dat er geen of onvoldoende sprake is van gewaarborgde hulp.
3. Het is niet toegestaan een overeenkomst af te sluiten met een derde waarin het bieden van de geïndiceerde ondersteuning mede afhankelijk is van de woonruimte die door dezelfde derde of door een aan die derde gelieerde (rechts)persoon wordt geboden, tenzij het wonen (verblijf) onderdeel is van de indicatie.

Artikel 12.6 Opschorting betaling persoonsgebonden budget aan de Sociale Verzekeringsbank

1. Het college kan de betaling van het persoonsgebonden budget aan de Sociale Verzekeringsbank of de derde geheel of gedeeltelijk opschorten voor ten hoogste 13 weken als er een gegrond vermoeden bestaat dat niet of onvoldoende wordt voldaan aan verplichtingen die voortvloeien uit artikel 2.3.10, eerste lid aanhef en onder a, d of e, van de wet.
2. Een gegrond vermoeden als bedoeld in het eerste lid kan betrekking hebben op de budgethouder als ook op de derde aan wie het persoonsgebonden budget wordt besteed en/of een aan die derde gelieerde (rechts)persoon.
3. Gedurende de periode waarin de betaling van het persoonsgebonden budget is opgeschort voert het college en/of de toezichthoudende ambtenaar een onderzoek uit.

Artikel 12.7 Verzoek opschorting betaling uit persoonsgebonden budget

1. Het college kan de Sociale Verzekeringsbank verzoeken tot een geheel of gedeeltelijke opschorting voor ten hoogste 13 weken van een betaling uit het persoonsgebonden budget als er een gegrond vermoeden bestaat dat niet of onvoldoende wordt voldaan aan verplichtingen die voortvloeien uit artikel 2.3.10, eerste lid aanhef en onder a, d of e, van de wet.
2. Een gegrond vermoeden als bedoeld in het eerste lid kan betrekking hebben op de budgethouder als ook op de derde aan wie het persoonsgebonden budget wordt besteed en/of een aan die derde gelieerde (rechts)persoon.
3. Gedurende de periode waarin de betaling van het persoonsgebonden budget is opgeschort voert het college en/of de toezichthoudende ambtenaar een onderzoek uit.

Artikel 12.8 Opschorting inzet maatwerkvoorziening

1. Het college kan de inzet van een maatwerkvoorziening geheel of gedeeltelijk opschorten voor ten hoogste 13 weken als er een gegrond vermoeden bestaat dat door de cliënt niet of onvoldoende

wordt voldaan aan verplichtingen die voortvloeien uit artikel 2.3.10, eerste lid aanhef en onder a, d of e, van de wet.

2. Gedurende de periode waarin de inzet van de maatwerkvoorziening is opgeschort voert het college en/of de toezichthoudende ambtenaar een onderzoek uit.

HOOFDSTUK 13 NIEUWE FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN, HERZIENING, INTREKKING OF TERUGVORDERING

Artikel 13.1 Beëindiging

Onverminderd artikel 2.3.10 van de wet kan het college een toegekende aanspraak op een financiële tegemoetkoming, maatwerkvoorziening dan wel persoonsgebonden budget of tegemoetkoming als bedoeld in hoofdstuk 11 van de verordening in ieder geval geheel of gedeeltelijk te beëindigen, wanneer:

- a. niet wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld bij of krachtens de wet of de verordening;
- b. de cliënt zich niet houdt aan de verplichtingen verbonden aan het gebruik van de maatwerkvoorziening;
- c. de cliënt is overleden waarbij het persoonsgebonden budget eindigt op de dag gelegen na de dag van overlijden. Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van de gestelde termijn in dit lid.

Artikel 13.2 Herziening of intrekking

1. Onverminderd artikel 2.3.8 van de wet doet een cliënt aan het college desgevraagd of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot een heroverweging van de beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet of het recht op een tegemoetkoming als bedoeld in hoofdstuk 11 van deze verordening.
2. Het college kan onder toepassing van het eerste lid een besluit tot toekenning van een tegemoetkoming als bedoeld in hoofdstuk 11 herzien of intrekken als achteraf blijkt dat onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zouden hebben geleid.
3. Het college kan een besluit als bedoeld in het eerste lid herzien of intrekken als blijkt dat de cliënt niet of onvoldoende heeft voldaan aan de verplichtingen genoemd in de wet of die bij of krachtens deze verordening van toepassing zijn waaronder inbegrepen het niet nakomen van de verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit het persoonsgebonden budget, de bruikleenovereenkomst, huurovereenkomst of dienstverleningsovereenkomst.
4. Het college kan een pgb-besluit herzien of intrekken als daar, met betrekking tot de derde, op grond van het bepaalde in hoofdstuk 12 van de verordening aanleiding voor is.
5. Het college bepaalt op welke datum de beslissing als bedoeld in het tweede lid in werking treedt en besluit tevens of wordt overgaan tot terugvordering op grond van de wet en/of artikel 13.3 of 13.4 van de verordening.

Artikel 13.3 Terugvordering geldswaarde

1. Het college kan nadat het besluit tot toekenning van een financiële tegemoetkoming, maatwerkvoorziening dan wel persoonsgebonden budget, is herzien of ingetrokken:
  - a. geheel of gedeeltelijk de geldswaarde van een financiële tegemoetkoming, maatwerkvoorziening; en/of
  - b. het ten onrechte genoten of tot een te hoog verstrekt bedrag aan persoonsgebonden budget, terugvorderen van de cliënt als de verstrekking van onjuiste of onvolledige gegevens door de cliënt opzettelijk heeft plaatsgevonden en van de derde als degene daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend.
2. Hoe de terugvordering geïnd wordt, kan verrekening zijn met de uitkering die de cliënt van het college ontvangt voor zijn levensonderhoud op grond van de Participatiewet, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers of gewezen zelfstandigen.
3. Het college kan de terugvordering als bedoeld in het eerste lid invorderen bij dwangbevel overeenkomstig artikel 2.4.1, tweede lid, van de wet.

Artikel 13.4 Terugvordering overig

1. Het college kan de kosten van de financiële tegemoetkoming, de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget terugvorderen als het besluit is herzien of ingetrokken op grond van artikel 2.3.10, eerste lid aanhef en onder d of e, van de wet.
2. Het college kan de tegemoetkoming meerkosten als bedoeld in hoofdstuk 11 van de verordening terugvorderen als de persoon onjuiste inlichtingen of gegevens heeft verstrekt en het verstrekken van juiste inlichtingen of gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

3. Het college kan de kosten van de financiële tegemoetkoming, de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget terugvorderen in geval van een onverschuldigde betaling.
4. Hoe de terugvordering geïnd wordt, kan verrekening zijn met de uitkering die de cliënt van het college ontvangt voor zijn levensonderhoud op grond van de Participatiewet, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers of gewezen zelfstandigen.
5. Het college kan de terugvordering als bedoeld in het eerste lid invorderen bij dwangbevel overeenkomstig artikel 2.4.1, tweede lid, van de wet.

HOOFDSTUK 14 - OVERIGE BEPALINGEN

§ 1. Jaarlijkse blijk waardering mantelzorgers

Artikel 14.1 De blijk van waardering

1. Het college draagt jaarlijks zorg voor een blijk van waardering voor mantelzorgers als mantelzorg wordt verleend aan een cliënt die zijn hoofdverblijf heeft in de gemeente Noordoostpolder.
2. Bij de waardering als bedoeld in het eerste lid heeft het college oog voor mantelzorgers van cliënten die mogelijk alleen gebruik maken van algemene voorzieningen.
3. Het college kan nadere regels stellen in het Besluit over de waardering als bedoeld in het eerste lid.

§ 2. Klachtafhandeling en medezeggenschap

Artikel 14.2 Regeling voor klachtenafhandeling

1. Het college ziet toe dat aanbieders een regeling vaststellen voor de registratie en afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van maatwerkvoorzieningen.
2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders, en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 14.3. Regeling voor medezeggenschap

1. Het college ziet toe dat aanbieders een regeling vaststellen voor de medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn ten aanzien van maatwerkvoorzieningen.
2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de medezeggenschapsregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

§ 3. Kwaliteit

Artikel 14.4 Kwaliteitseisen

Aanbieders dragen zorg voor goede kwaliteit van voorzieningen, daaronder inbegrepen eisen over de deskundigheid van beroepskrachten, door in ieder geval:

- a. de maatwerkvoorziening af te stemmen op de persoonlijke situatie van de cliënt;
- b. de maatwerkvoorziening zonnodig af te stemmen op vormen van zorg of hulp;
- c. erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden behorend bij het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de toepasselijke professionele standaard.

Artikel 14.5 Prijs kwaliteitsverhouding

1. Om een goede verhouding te waarborgen tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van de dienst stelt het college:
  - a. een vaste prijs vast; of
  - b. een reële prijs vast, die geldt als ondergrens voor de vaste prijs.
2. Het college stelt de prijzen, bedoeld in het eerste lid, vast:
  - a. overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, en
  - b. rekening houdend met de continuïteit van de hulpverlening.
3. Het college baseert de vaste prijs of de reële prijs op de volgende kostprijselementen:
  - a. de kosten van de beroepskracht;
  - b. redelijke overheadkosten;
  - c. kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg;
  - d. reis en opleidingskosten;

- e. indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst;
  - f. overige kosten als gevolg van door de gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders waaronder rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.
4. In afwijking van het eerste lid, kan het college de eis aan inschrijvende partijen stellen om een prijs voor de dienst te hanteren. Deze prijs is gebaseerd op het tweede en derde lid. Het college informeert de gemeenteraad over dit proces.
  5. Het college bepaalt met welke derde als bedoeld in het eerste lid hij een overeenkomst aangaat.

Artikel 14.6 Meldingsregeling calamiteiten en geweld

1. Het college treft een regeling voor het melden van calamiteiten en geweld bij de verstrekking van een voorziening door een aanbieder en wijst een toezichthoudend ambtenaar aan.
2. Aanbieders melden iedere calamiteit en ieder geweldsincident dat zich heeft voorgedaan bij de verstrekking van een voorziening zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen twee werkdagen aan de toezichthoudend ambtenaar.
3. De toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1, van de wet, doet onderzoek naar de calamiteiten en geweldsincidenten en adviseert het college over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.

§ 4. Betrekken van ingezetenen

Artikel 14.7 Betrekken van ingezetenen bij het beleid

1. Het college betreft ingezetenen van de gemeente, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning, overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels over hoe inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt ingezetenen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende maatschappelijke ondersteuning, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Hoe ingezetenen worden betrokken bij het beleid is neergelegd in de Verordening cliëntenparticipatie sociaal domein Noordoostpolder.

HOOFDSTUK 15 SLOTBEPALINGEN

Artikel 15.1 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de cliënt afwijken van hetgeen bij deze verordening is bepaald, wanneer toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 15.2 Indexering

Het college kan jaarlijks per 1 januari de in het kader van deze verordening en de op deze verordening berustende vigerende Besluit geldende bedragen verhogen of verlagen aan de hand van de prijsindex voor de gezinsconsumptie, zoals bepaald in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 (landelijk).

Artikel 15.3 Evaluatie

Het door het gemeentebestuur gevoerde beleid zoals is neergelegd in het plan als bedoeld in artikel 2.1.2 van de wet wordt periodiek geëvalueerd. Als de evaluatie daartoe aanleiding geeft wordt deze verordening aangepast. Het college rapporteert voor de evaluatie over de doeltreffendheid en de effectiviteit van de verordening in de praktijk.

Artikel 15.4 Overgangsrecht

Met de inwerkingtreding van deze verordening wordt de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Noordoostpolder 2020 ingetrokken met dien verstande dat besluiten welke zijn genomen op grond van die verordening met de daarbij behorende rechten en plichten in stand blijven, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het toekenningsbesluit van de maatwerkvoorziening wordt ingetrokken.

Artikel 15.5 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Noordoostpolder 2022.

Artikel 15.6 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2022, met uitzondering van artikel 9.5 tweede lid, dat op 1 april 2022 in werking treedt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 8 november 2021.

De griffier, de voorzitter,

Toelichting Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Noordoostpolder 2022

Algemene toelichting

Deze verordening geeft, net als de voorgaande verordeningen, regels die noodzakelijk zijn ter uitvoering van de wet en het beleidsplan. Dat is nodig voor de door het college te nemen besluiten. Deze verordening is dan ook een essentieel document voor de concrete uitwerking van het beleid van de gemeente Noordoostpolder. Deze verordening biedt dan ook duidelijkheid over wat inwoners van de gemeente Noordoostpolder mogen verwachten maar ook wat bij de beoordeling van de aanspraak (redelijkerwijs) van hen en van personen uit het sociaal netwerk wordt verwacht. Voor de professionals biedt de verordening de benodigde kaders en criteria om op een resultaatgerichte manier tot oplossingen te komen in samenspraak met de cliënt die zich meldt met een ondersteuningsvraag.

De wet en deze verordening brengen de rechten en plichten van de burgers meer met elkaar in evenwicht en bieden in dat kader meer mogelijkheden dan de Wmo (2007) om burgers op een goede manier maatschappelijk te ondersteunen zonder dat dit altijd hoeft te leiden tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening. In de systematiek van de wet ligt namelijk de nadruk op wat burgers zelf (al dan niet met hulp van anderen) kunnen, in plaats van wat zij niet meer kunnen. Ook kunnen maatwerkvoorzieningen tijdelijk worden verstrekt.

De Wet van 24 april 2019 tot wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake de bijdrage voor maatschappelijke ondersteuning en de beoordeling voor de verstrekking van de maatwerkvoorziening, draagt de gemeenteraad op om regels te stellen over de bijdrage in de kosten (Stb. 2019, 185). Het wetsvoorstel is op 1 januari 2020 in werking treden.

In deze verordening zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd die te maken hebben met de nieuwe inkoop van begeleiding en dagactiviteiten en daarmee samenhangende manier van werken. Het gaat om het aanpassen van een aantal begrippen en de gedifferentieerde tarieven die gelden bij pgb's.

Artikelsgewijs

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen en reikwijdte

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder a: beperking

Het kan bij een beperking gaan om diverse factoren, waaronder beperkingen van medische aard, wat aanleiding is voor de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning van de cliënt.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder b: Besluit

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder c: budgetplan (diensten)

Aan het recht op pgb is voor de cliënt de verplichting verbonden een budgetplan op te stellen. Mede hieruit moet blijken of de cliënt aan de voorwaarden voor toekenning van een pgb voldoet en of de door de cliënt gewenste ondersteuning redelijkerwijs kan bijdragen aan het doel waarvoor het pgb wordt verstrekt (zie ook art. 2.3.6, derde lid, van de wet). Tegelijkertijd biedt dit budgetplan aanknopingspunten voor evaluatie, herindicatie en toezicht op kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder d: collectieve maatwerkvoorziening

Deze maatwerkvoorziening wordt individueel verstrekt maar kan wel door meerdere personen tegelijk wordt gebruikt. Een voorbeeld daarvan is het Collectief vervoer (Regiotaxi).

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder e: dagactiviteiten

Het bieden van dagactiviteiten kan een vorm zijn van ondersteuning, die bijdraagt aan het bereiken van een resultaat gericht op de zelfredzaamheid en/of participatie en die de cliënt zingeving biedt.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder f: financiële tegemoetkoming

De Centrale Raad van Beroep heeft het begrip financiële maatwerkvoorziening geïntroduceerd (bijv. CRVB:2018:396). Het gaat in de praktijk om een tegemoetkoming in de kosten aan de cliënt als het col-

lege geen volledige maatwerkvoorziening in natura verstrekt (hoeft te verstrekken) of kan verstrekken omdat dit in de uitvoering niet mogelijk is. Bij deze tegemoetkomingen hoeft het college – in tegenstelling tot pgb's – geen oordeel te geven over de kwaliteit en ook geldt geen trekkingsrecht. Denk aan een tegemoetkoming in de kosten voor brandstof voor het gebruik van een (eigen) auto. Zie verder artikel 5.3 van de verordening.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder g: gebruikelijke hulp

Het gaat (deels) om de wettelijke begripsbepaling waarbij het college beoordeelt of van de genoemde personen gebruikelijke hulp kan worden geleverd. Zie ook leefeenheid in dit artikel.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder h: gemeenschappelijke ruimten

De begripsbepaling geeft het verschil aan tussen de woonruimte van een cliënt en de delen van het (woon)gebouw waar de cliënt woont, die ook door anderen worden of kunnen worden gebruikt. Er is sprake van een gemeenschappelijke ruimte als de cliënt alleen middels deze ruimte zijn woning kan bereiken of betreden.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder i: gewaarborgde hulp

De cliënt kan afhankelijk zijn van anderen ter compensatie van het gebrek aan capaciteiten of bekwaamheden om zelf de regie te voeren over de aan het pgb verbonden taken. Uit onderzoek moet blijken dat dergelijke hulp gewaarborgd is. Dat wil zeggen dat deze persoon moet kunnen instaan voor de nakoming van de aan het pgb verbonden verplichtingen zoals: de keuze van de ondersteuner, de kwaliteit en het behalen van het resultaat van de ondersteuning, en de financiële verantwoording rondom het pgb.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder j: hoofdverblijf

Het gaat om de woning waar de cliënt zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft of zal hebben. De toevoeging 'zal hebben' is opgenomen om cliënten niet de mogelijkheid te ontnemen naar de gemeente Noordoostpolder te kunnen verhuizen. Wel zal de cliënt bij de keuze van een woning nadrukkelijk rekening moeten houden met de diens (te verwachten) beperkingen. Dat valt onder zijn eigen verantwoordelijkheid, zie artikel 7.4 van de verordening.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder k: huisgenoot

Met deze begripsbepaling wordt beoogd aan te geven dat alleen van de persoon die gezamenlijk een huishouden voert met de cliënt gebruikelijke hulp kan worden geleverd. Of er sprake is van een commerciële relatie moet blijken uit een huur- of kostgangersovereenkomst.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder l: huishoudelijke ondersteuning

Het geheel of gedeeltelijk ondersteunen en/of overnemen van noodzakelijke activiteiten in het huishouden dan wel van de leefeenheid waartoe de cliënt behoort

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder m: instandhoudingskosten

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder n: leefeenheid

De begripsbepaling vloeit voort uit de bepaling over gebruikelijk hulp. Het gaat om de genoemde personen die gemeenschappelijk een woning bewonen en gezamenlijk een huishouden voeren.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder o: normale gebruik van de woning

De begripsbepaling is met name van belang bij het verstrekken van woningaanpassingen, hulpmiddelen (woonvoorzieningen) of huishoudelijke ondersteuning. Deze maatwerkvoorzieningen worden slechts verstrekt als ze gericht zijn op het normale gebruik van de woning. Het gaat om de ruimtes waarop de cliënt is aangewezen voor het verrichten van elementaire woonfuncties (eten, koken, wassen en slapen). Onder omstandigheden kan het normale gebruik van de woning zich uitstrekken tot de berging, de toegang tot de tuin of het balkon van de woning. Afhankelijk van de woonfunctie en het daadwerkelijke noodzakelijke gebruik daarvan kunnen maatwerkvoorzieningen worden verstrekt voor de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van de woning.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder p: ondersteuningsvraag

Met deze begripsbepaling wordt beoogd aan te geven dat een verzoek om informatie en advies niet als melding in de zin van de wet wordt beschouwd. De term ondersteuningsvraag sluit meer aan bij de nieuwe wet.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder q: onderzoek

Met deze begripsbepaling wordt het bij wet verplichte onderzoek bedoeld (art. 2.3.2, eerste lid, van de wet).

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder r: onderzoeksverslag

Met deze begripsbepaling wordt de bij wet verplichte schriftelijke weergave van het onderzoek bedoeld (art. 2.3.2, achtste lid, van de wet).

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder s: persoonlijk plan

In een persoonlijk plan beschrijft de cliënt per onderdeel als bedoeld in artikel 2.3.2, tweede lid, van de wet, welke maatschappelijke ondersteuning volgens hem het meest is aangewezen als passende bijdrage, eventueel in aanvulling op voorliggende oplossingen, die nodig is om voldoende zelfredzaam te zijn en in aanvaardbare mate te kunnen participeren. Dit plan wordt voorafgaande aan het onderzoek ingediend.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder t: professionele organisatie

De begripsbepaling is van belang om de hoogte van het pgb te bepalen. In de verordening worden namelijk gedifferentieerde tarieven gebruikt.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder u: spoedeisende situaties

Het is aan de cliënt om te stellen en te onderbouwen dat sprake is van een spoedeisende situatie. Het is dan ter beoordeling aan het college of een tijdelijke maatwerkvoorziening in natura moet worden ingezet, dit in afwachting van de resultaten van het onderzoek (art. 2.3.3 van de wet). Omdat nog niet is vastgesteld of de cliënt is aangewezen op een maatwerkvoorziening kan hier geen sprake zijn van het verstrekken van een pgb.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder v: vervoersvoorziening

Spreekt voor zich. Voorbeelden zijn een scootmobiel of een driewiel fiets.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder w: voorliggende voorziening

Er bestaat geen aanspraak op maatschappelijke ondersteuning voor zover met betrekking tot de problematiek, die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot de ondersteuning, een voorziening bestaat op grond van een andere wettelijke regeling. Het behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager daar ook daadwerkelijk een beroep op te doen. Daaronder kan ook een privaatrechtelijke regeling worden verstaan. Denk bijvoorbeeld aan een overeenkomst waarin de eisen van een (nog te bouwen) woning zijn vastgelegd.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder x: wet

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder y: WML

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder z: woning

De wet kent geen begripsbepaling van een woning. Voor de toepassing van de verordening is het daarom van belang een begripsbepaling op te nemen. Kamerhuur valt, gelet op de begripsomschrijving in de verordening niet onder het begrip woning. Een woning voldoet (minimaal) aan het niveau van sociale woningbouw, hetgeen betekent dat de woning moet zijn voorzien van een woonkamer, een keuken, in pandige sanitaire ruimten (badkamer en toilet) en voldoende slaapkamers voor alle gezinsleden. Woningen waarin de cliënt woonachtig is en de cliënt beschikt over een door de gemeente afgegeven persoonlijke gedoogverklaring, worden gelijkgesteld met permanente bewoning.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder aa: woonvoorziening

De wet zelf geeft geen begripsbepaling van een woonvoorziening maar wel van een woningaanpassing of hulpmiddel voor de ondersteuning gericht op het wonen. Soms wordt in de verordening de wettelijke begripsbepaling woningaanpassing gebruikt als dat begrip ook daadwerkelijk is bedoeld. Dat is van belang omdat voor woningaanpassingen en trapliften (hulpmiddel) de regels gelden over het primaat van verhuizen of een weigeringsgrond aan de orde kan zijn als de cliënt naar een niet geschikte woning is verhuisd. Voor losse hulpmiddelen zoals een tillift gelden die regels niet.

Artikel 1.1 eerste lid aanhef en onder bb: ZZP-er

De begripsbepaling is van belang om de hoogte van het pgb te bepalen. In de verordening worden namelijk gedifferentieerde tarieven gebruikt.

Artikel 1.1 tweede lid

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Artikel 1.2 Reikwijdte verordening

Eerste en tweede lid

Het verstrekken van maatwerkvoorzieningen heeft betrekking op ingezetenen van de gemeente Noordoostpolder. Het tweede lid bepaalt wie als ingezetene worden aangemerkt. Uitgangspunt is de inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP). Zie verder begripsbepaling over hoofdverblijf.

Derde lid

Onder maatschappelijke ondersteuning valt ook het bieden van beschermd wonen en opvang. Hoewel in de Wmo 2015, in tegenstelling tot de Wmo (2007), geen centrumgemeenten zijn aangewezen zijn het wel deze gemeenten die de hiervoor genoemde maatwerkvoorzieningen bieden. Daarvoor ontvangen zij vooralsnog ook de middelen van het Rijk. Voor de gemeente Noordoostpolder treedt de gemeente Almere op als 'centrumgemeente' voor beschermd wonen en opvang. Middels een mandaatbesluit heeft de gemeente Almere de bevoegdheid om de ondersteuningsvragen en bijbehorende aanvragen om beschermd wonen en opvang namens de gemeente Noordoostpolder af te handelen. Het college zorgt voor een zorgvuldige overdracht in het geval een cliënt zich meldt bij de gemeente Noordoostpolder.

Hoofdstuk 2 Procedureregels

In dit hoofdstuk van de verordening worden de procedureregels beschreven. Het gaat om de manier waarop het college om gaat met de melding van cliënten en hoe het onderzoek wordt gedaan en afgerond. De wettelijke termijn waarbinnen de procedure moet zijn afgerond is zes weken. De regels van de Algemene wet bestuursrecht zijn niet van toepassing op de procedure. Om toch voldoende rechtsbescherming te bieden kan de cliënt die een melding heeft gedaan (ondersteuningsvraag) na zes weken in ieder geval een aanvraag indienen.

Artikel 2.1 De ondersteuningsvraag

Eerste tot en met derde lid

Een ieder kan zich bij het college melden. Om te spreken van een melding wordt onderscheid gemaakt tussen een verzoek om informatie en advies en een ondersteuningsvraag. De melding kan schriftelijk of telefonisch worden gedaan. Daarmee wordt de huidige praktijk voortgezet. Het college kan echter anders bepalen. Het spreekt voor zich dat hoe burgers zich kunnen melden voldoende bekend moet zijn voor een ieder. Zoals bij wet is voorgeschreven bevestigt het college de ontvangst van de ondersteuningsvraag. Dat gebeurt in principe schriftelijk. Dit alles zoals bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet.

Vierde lid

De cliënt heeft de mogelijkheid een persoonlijk plan in te dienen. Verwezen wordt naar de begripsbepaling in artikel 1.1, eerste lid, van de verordening. Voorafgaande aan het onderzoek wijst het college de cliënt op deze mogelijkheid. Dat is van belang omdat de cliënt gedurende zeven dagen na het melden van de ondersteuningsvraag de gelegenheid heeft om dat plan aan het college te overhandigen (art. 2.3.2, tweede lid, van de wet).

Vijfde lid

Het college start het onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2 van de wet. Zie daarvoor verder artikel 2.3 van de verordening. Een uitzondering geldt voor spoedeisende situaties (zie begripsbepaling art. 1.1, eerste lid, van de verordening). Het college zet in voorkomende gevallen direct een maatwerkvoorziening in, dit in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek.

Zesde lid

Verder is geregeld dat het college met aanbieders afspraken kan maken over het indienen van een ondersteuningsvraag voor cliënten. Het is logisch dat aanbieders snel kunnen constateren dat de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning van een cliënt toeneemt, of daar tenminste aanleiding om dat aan te nemen (signaleringsfunctie). Ook in deze gevallen doet het college onderzoek en wordt een onderzoek gepland met de cliënt.

Artikel 2.2 Cliëntondersteuning

Artikel 2.2.4 van de wet draagt het college op te zorgen dat cliëntondersteuning beschikbaar is. Cliëntondersteuning is onafhankelijke ondersteuning voor de cliënt waarbij zijn belang het uitgangspunt moet zijn. Voorafgaande aan het onderzoek informeert het college de cliënt en/of diens mantelzorger over deze mogelijkheid.

Artikel 2.3 Het onderzoek

Eerste tot en met vijfde lid

Na bevestiging van de ondersteuningsvraag wordt een afspraak gemaakt voor een onderzoek. Op voorhand bepaalt de verordening niet precies wanneer deze afspraak wordt gemaakt. Afhankelijk van de ondersteuningsvraag kan het namelijk zijn dat het college eerst gegevens wil verzamelen voor een goede voorbereiding op het onderzoek. Daarvoor kan overigens ook medewerking van de cliënt nodig zijn. Bij het onderzoek kunnen ook andere personen dan de cliënt aanwezig zijn. Denk bijvoorbeeld aan

personen uit diens sociale netwerk. Ook kan sprake zijn van een vertegenwoordiger. In het onderzoek wordt in samenspraak met de cliënt bekeken welk resultaat hij wil bereiken ten aanzien van zijn zelfredzaamheid en/of participatie en welke oplossingen daarvoor mogelijk zouden kunnen zijn. Daarbij staat zijn belang voorop. Het spreekt voor zich dat aanwezigheid van een persoon of personen uit het sociale netwerk van een cliënt een meerwaarde hebben. Denk ook aan de oplossingen die zij geheel of gedeeltelijk zouden kunnen bieden waarmee de zelfredzaamheid van de cliënt wordt versterkt of kan verbeteren. In geval van mantelzorg wordt de mantelzorger in principe altijd uitgenodigd voor het onderzoek. Het is namelijk ook van belang te weten of de mantelzorger ondersteuning behoeft in verband met het verlenen van mantelzorg. Gelet op de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) moeten regels in acht worden genomen. Daarvoor kan het nodig zijn om toestemming te vragen om persoonsgegevens te verwerken of uit te wisselen.

Artikel 2.4 Vaststellen identiteit

Bij wet is geregeld dat de cliënt gehouden is zich desgevraagd te legitimeren. Voor de mantelzorger en de vertegenwoordiger van de cliënt is dat niet het geval. Uit het oogpunt van zorgvuldigheid is de bevoegdheid daartoe bij verordening bepaald.

Artikel 2.5 Verslag van het onderzoek

Eerste tot en met derde lid

Van het onderzoek wordt een schriftelijk verslag opgesteld. Daarin staan het in samenspraak met de cliënt, en voorzover aanwezig de mantelzorger en andere personen uit het sociale netwerk, tot stand gekomen oplossingen (een arrangement). Deze oplossingen hebben betrekking op de onderwerpen van artikel 2.3.2, vierde lid, van de wet.

Het spreekt voor zich dat het persoonlijk plan en de ondersteuningsbehoefte van de mantelzorger onderdeel uitmaken van het onderzoeksverslag. Daarmee is overigens niet gezegd dat het college gehouden is, voorzover een aanvraag wordt ingediend (volledig) tegemoet te komen aan de wensen zoals die in dat verslag zijn beschreven. Dat zal het college in voorkomende gevallen wel nader moeten motiveren. Het onderzoeksverslag vormt de belangrijkste basis voor de beslissing op de aanvraag. Nadat de cliënt beschikt over het onderzoeksverslag is het wel de verantwoordelijkheid van de cliënt, al dan niet diens mantelzorger, zelf te beslissen of een aanvraag wordt ingediend.

De wet bepaalt niet tot wanneer de cliënt zijn aanvraag kan indienen. Strikt genomen betekent dit dat bijvoorbeeld twaalf maanden, nadat het college het verslag aan de cliënt heeft verstrekt, de aanvraag nog kan worden gedaan terwijl de feiten en omstandigheden gewijzigd zouden kunnen zijn. De wetgever meent daarom dat het onder de verordenende bevoegdheid van de gemeenteraad valt om te bepalen tot wanneer het verslag geldig is (TK 33 841, nr. 34, p. 219).

Hoofdstuk 3 De aanvraag

Vanaf het moment dat de cliënt een aanvraag indient voor een maatwerkvoorziening, is er sprake van enige vorm van jurisdisering. Dat is een gevolg van het aanvragen van de maatwerkvoorziening en heeft met name tot doel om de rechtszekerheid van de cliënt te waarborgen. Het college beslist in principe binnen twee weken op de aanvraag.

Artikel 3.1 De aanvraag

Eerste en tweede lid

Pas na verstrekking van een onderzoeksverslag kan een aanvraag voor een maatwerkvoorziening worden gedaan, tenzij het onderzoek niet binnen zes weken is uitgevoerd (art. 2.3.2, negende lid, van de wet). De aanvraag wordt in principe ingediend op een door het college beschikbaar gesteld formulier. Om administratieve lasten te voorkomen kan het onderzoeksverslag ook als aanvraag worden aange-merkt.

Derde lid

In artikel 2.5, vierde lid, van de verordening is neergelegd hoe lang het verslag geldig is en wanneer er dus sprake is van een (nieuwe) melding van de hulpvraag. Zijn er volgens het college echter geen gewijzigde feiten of omstandigheden, dan neemt het college het 'eerste' verslag van het onderzoek als uitgangspunt.

Vierde lid

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Vijfde en zesde lid

Artikel 2.3.5, tweede lid, van de wet bepaalt dat het college binnen twee weken na ontvangst van de aanvraag moet beslissen. Het kan echter voorkomen dat het college in verband met de zorgvuldige voorbereiding van dat besluit een deskundigenadvies nodig heeft zoals bedoeld in artikel 3.2 van de verordening. Het behoeft geen toelichting dat het college doorgaans niet over een dergelijk advies zal kunnen beschikken binnen de genoemde termijn. Het college vraagt in die situatie de cliënt om instemming de beslistermijn te verlengen. Stemt de cliënt hier mee in, dan heeft het college de bevoegdheid

de beslistermijn van de aanvraag op te schorten met toepassing van artikel 4:14 van de Awb. Daarbij noemt het college een redelijke termijn waarbinnen de cliënt het besluit tegemoet kan zien. In de praktijk zal de cliënt toestemming verlenen omdat ook hij is geholpen met een beslissing die gebaseerd is op een inhoudelijk oordeel. De beslistermijn kan ook worden opgeschort als de cliënt of diens huisgenoot (gebruikelijke hulp) niet de benodigde gegevens, bescheiden heeft aangeleverd of onvoldoende medewerking heeft verleend aan het onderzoek. Dit voor zover dat van belang is voor het beoordelen van de aanvraag. In die gevallen is artikel 4:15, tweede lid aanhef en onder b, van de Awb van toepassing.

Artikel 3.2 Advisering

Voor de uitvoering van de wet vraagt het college (medisch) advies als het zelf niet ter zake deskundig is. Vereist is dat de beperkingen van de cliënt objectiveerbaar zijn en vast te stellen zijn aan de hand van reguliere onderzoeksmethoden (vergelijk CRVB:2019:2909 en CRVB:2009:BK4567). Uit artikel 2.3.8, derde lid, van de wet vloeit voort dat de cliënt zijn medewerking verleent aan het onderzoek door bijvoorbeeld gehoor te geven aan een oproep van de (medisch) adviseur of het -via een machtiging- toestemming verlenen om informatie te mogen inwinnen bij de huisarts of specialist (CRVB:2021:408). Wordt de bedoelde medewerking niet verleend, dan kan dat tot gevolg hebben dat het college de noodzaak op een maatwerkvoorziening niet kan vaststellen (bijv. CRVB:2019:224 en CRVB:2020:567). Daarbij geldt wel dat het college het recht op een maatwerkvoorziening niet op een andere manier dan door het verlenen van de medewerking en/of de bedoelde machtiging kan vaststellen (CRVB:2012:BY0448). Via de cliënt geldt de hier bedoelde medewerkingsplicht ook voor de huisgenoten. Denk in dit verband aan de beoordeling of wel/geen gebruikelijke hulp kan worden geboden.

Hoofdstuk 4. Beoordeling van de aanspraak

Artikel 4.1 Algemene criteria maatwerkvoorziening

Algemeen

In dit artikel zijn voor de kenbaarheid de algemene criteria van artikel 2.3.5, derde lid, van de wet opgenomen. Dit ter beoordeling van de aanspraak door het college. Gelet hierop is het verstrekken van een maatwerkvoorziening het ultimum remedium. Dat wil zeggen dat alleen maatwerkvoorzieningen worden verstrekt als er geen voorliggende oplossingen beschikbaar, geschikt en toereikend zijn. Het gaat om oplossingen die vóór gaan op de noodzaak tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening. Voorbeelden zijn: algemeen gebruikelijke voorziening en algemene voorzieningen.

Eerste lid aanhef en onder b

Per 1 januari 2020 is het bepaalde onder b opgenomen in de wet. De strekking daarvan is dat er geen compensatieplicht geldt voor diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen of andere maatregelen die naar hun aard algemeen gebruikelijk zijn (TK 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 147-148). Dat wil zeggen dat het college niet gehouden is een maatwerkvoorziening te verstrekken als de cliënt zijn beperkingen kan oplossen dan wel verminderen met een algemeen gebruikelijke voorziening (CRVB:2019:3535, CRVB:2021:160). Er is sprake van een algemeen gebruikelijke voorziening als deze:

1. niet specifiek is bedoeld voor mensen met beperkingen; en
2. daadwerkelijk beschikbaar is; en
3. een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt tot zelfredzaamheid is participatie in staat is; en
4. financieel kan worden gedragen met een inkomen op minimumniveau.

Tweede lid

Het tweede lid van dit artikel is (mede) gebaseerd op de tweede volzin van artikel 2.3.5, derde lid, van de wet en bepaalt dat het college maatwerk moet bieden. Immers, de maatwerkvoorziening waartoe het college beslist moet een passende bijdrage leveren aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid en/of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven.

Derde lid

De strekking van het derde lid is gelijk aan de strekking van het eerste lid met dien verstande dat dit lid betrekking heeft op de doelgroep van beschermd wonen en opvang.

Vierde lid

Het vierde lid van dit artikel is (mede) gebaseerd op de tweede volzin van artikel 2.3.5, vierde lid, van de wet en bepaalt dat het college maatwerk moet bieden.

Vijfde lid

Dit artikel benadrukt dat het college bij het beoordelen van de aanspraak op een maatwerkvoorziening het onderzoeksverslag en voorzover aanwezig het persoonlijk plan als uitgangspunt neemt.

Artikel 4.2 Gebruikelijke hulp

Eerste lid

Er is geen plaats voor het verlenen van een maatwerkvoorziening wanneer tot de leefeenheid van de cliënt één of meer personen behoren die naar oordeel van het college geacht worden gebruikelijke hulp te kunnen verlenen (bijv. CRVB:2019:1334, CRVB:2021:1114, CRVB:2021:823. Daar zal het college onderzoek naar moeten doen.

Tweede lid

Bij de beoordeling of gebruikelijke hulp kan worden geleverd van huisgenoten hanteert het college een beoordelingsstructuur die gebaseerd is op de aard, de omvang en de (te verwachten) duur van de ondersteuningsbehoefte van de cliënt (onder a). Het college houdt daarbij rekening met de omstandigheden zoals genoemd onder b, c en d. Verder wordt verwezen naar de begripsbepalingen van gebruikelijke hulp, leefeenheid en huisgenoot van de verordening.

Artikel 4.3 Specifieke criteria maatwerkvoorziening

In dit artikel zijn situaties opgenomen waaronder geen aanspraak op een maatwerkvoorziening bestaat of kan bestaan. In de meeste van deze bepalingen ligt het beginsel van de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt besloten.

Eerste lid aanhef en onder a

Hierin is bepaald dat de maatwerkvoorziening de cliënt in staat moet stellen tot zelfredzaamheid en/of participatie. In welke mate iemand zelfredzaam moet kunnen zijn en/of kan participeren is niet in de wet bepaald omdat het mede afhankelijk is van de individuele situatie; het gaat om maatwerk. De wet schrijft dan ook voor dat de maatwerkvoorziening daar een passende bijdrage aan moet leveren. Wat passend is, is strikt genomen een open norm die in beperkte mate in de verordening is ingekaderd. Dat geeft ruimte voor professioneel handelen. De verplichting om een maatwerkvoorziening te verstrekken gaat echter niet zo ver dat de aanvrager in exact dezelfde of wellicht zelfs betere positie wordt gebracht dan waarin hij verkeerde voor hij de ondersteuning nodig had. De gevraagde ondersteuning zal in een redelijke verhouding moeten staan tot wat de situatie van de aanvrager was voor hij ondersteuning nodig had (TK 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 149).

Eerste lid aanhef en onder b

Het college is slechts gehouden de naar objectieve maatstaven gemeten goedkoopst passende bijdrage te bieden (bijv. CRVB:2018:1643. Maatwerkvoorzieningen die kostenverhogend werken zonder dat deze hiermee passender worden gemaakt, komen in principe niet voor verstrekking in aanmerking. Het college moet zich wel op het standpunt kunnen stellen dat de beoogde maatwerkvoorziening als passende bijdrage kan worden gekwalificeerd. Zijn er meerdere maatwerkvoorzieningen die als passende bijdrage kunnen gelden, dan wordt de goedkoopste verstrekt.

Eerste lid aanhef en onder c

Een maatwerkvoorziening wordt op aanvraag verstrekt, het is een 'individuele voorziening'. Het spreekt daarom voor zich dat deze in overwegende mate op de cliënt gericht is. Echter (tijdelijke) ondersteuning aan huisgenoten en/of personen uit het sociale netwerk van de cliënt behoort ook tot de mogelijkheden, mits de ondersteuning in overwegende mate op de cliënt is gericht. Dat wil zeggen de tijdelijke maatwerkvoorziening komt (indirect) tegemoet aan de problemen die de cliënt niet zelf kan oplossen. Denk bijvoorbeeld aan het aanleren van het uitvoeren van huishoudelijke taken door de huisgenoot.

Tweede lid aanhef en onder a

De cliënt kan mogelijk aanspraak maken op een 'voorziening' op grond van een andere wet. In dat geval kan het college de cliënt verwijzen (TK 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 150). In dat kader speelt de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt een belangrijke rol. Het college is niet gehouden een maatwerkvoorziening te verstrekken als een andere wettelijke regeling kan voorzien in de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning. Denk aan gebruikmaking van fysiotherapie, ergotherapie of een gehoorapparaat (vergelijk CRVB:2011:BT7241 en CRVB:2013:CA1427). Onder de eigen verantwoordelijkheid valt ook de inzet van gelden uit een dergelijke aanspraak met het oog op een specifieke bestemming (CRVB:2012:BV9433). Hier kan ook een privaatrechtelijke regeling onder vallen, zoals een contractuele overeenkomst met eisen waaraan de woning moet voldoen. Op grond daarvan moet de cliënt de 'verantwoordelijke' aanspreken (CRVB:2011:BQ4115).

Tweede lid aanhef en onder b

Als de beoordeling van de aanvraag betrekking heeft op een al eerder verstrekte voorziening op grond van deze of hieraan voorafgaande verordeningen en de normale economische afschrijvingstermijn daarvan is nog niet verstreken, dan wordt de aanvraag in beginsel afgewezen. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt als de eerder vergoede of verstrekte individuele voorziening verloren is gegaan door omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen. Een andere mogelijkheid is dat de cliënt zelf geheel of gedeeltelijk tegemoetkomt in de veroorzaakte kosten.

Tweede lid aanhef en onder c

Bij de beoordeling van de aanvraag mag het college rekening houden met redelijkerwijs te vergen medewerking van de cliënt, diens huisgenoten, zijn mantelzorger of van anderen uit diens sociale netwerk. Dit met het oog op een passende oplossing voor de beperkingen in zelfredzaamheid en/of participatie van de cliënt. Op voorhand kan niet worden gezegd wanneer daarvan sprake is, dat is afhankelijk van de individuele situatie. Te denken valt aan het anders organiseren van taken in het huishouden opdat geen (volledige) aanpassing van de keuken nodig is. Ook kan worden gevergd dat de woning anders wordt ingericht of het huishouden anders wordt georganiseerd opdat geen woonvoorziening of woningaanpassing hoeft te worden verstrekt (vergelijk CRVB:2016:429, CRVB:2013:CA0183).

Tweede lid aanhef en onder d

Het is niet mogelijk limitatief te bepalen wanneer sprake is van omstandigheden die als 'risicosfeer' worden aangemerkt en daarmee voor rekening moeten blijven van de cliënt. In voorkomende gevallen betekent dit concreet dat de aanvraag om een maatwerkvoorziening wordt geweigerd. Het gaat in ieder geval over keuzes die de cliënt maakt of heeft gemaakt die hem door het college kunnen worden tegengeworpen (vergelijk CRVB:2014:1161 en CRVB:2013:BZ7735). In hoofdstuk 7 van de verordening is nader invulling gegeven aan de bedoelde omstandigheden die betrekking hebben op de risicosfeer van de cliënt in geval van aanvragen om woonvoorzieningen.

Artikel 4.4 Uitgangspunten maatwerkvoorziening en persoonsgebonden budget

Eerste lid aanhef en onder a

Het college is niet gehouden om een maatwerkvoorziening (al dan niet in de vorm van een pgb) te verstrekken als deze al vóór de hulpvraag gerealiseerd is. Omdat deze weigeringsgrond niet in de wet is opgenomen heeft deze bepaling een plek gekregen in de verordening (CRVB:2017:433, CRVB:2020:1099). In de praktijk zal het meestal om een verzoek gaan om bepaalde kosten te vergoeden. Denk bijvoorbeeld aan een badkamer die is al aangepast of een verhuizing van een ongeschikte naar een geschikte woning die al heeft plaatsgevonden waarvoor achteraf nog een vergoeding van de kosten wordt aangevraagd. Onbekendheid van een cliënt met de terzake geldende regelingen komen voor diens eigen rekening en risico (vergelijk CRVB:1993:ZB2748).

Eerste lid aanhef en onder b

Het kan ook voorkomen dat de cliënt de maatwerkvoorziening realiseert hangende de procedure tussen de melding en de beslissing op de aanvraag. In zo'n situatie wordt de maatwerkvoorziening alleen verstrekt als de cliënt aan het college toestemming heeft gevraagd en schriftelijk heeft verkregen. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat de cliënt een woning kan verkrijgen en de normale procedure niet kan afwachten omdat de woning dan aan iemand wordt toegewezen of verkocht. Er zijn meer voorbeelden denkbaar.

Tweede lid

Het kan ook voorkomen dat een maatwerkvoorziening nog niet is gerealiseerd maar de cliënt al wel begonnen is met bijvoorbeeld het aanpassen van de badkamer en het college nog niet heeft beslist op de aanvraag. Het college is bevoegd de aanvraag te weigeren, tenzij het college tot het oordeel komt dat de betreffende maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Ook geldt het bepaalde over de goedkoopst passende bijdrage onverkort.

Derde lid

Dit lid is in overeenstemming met de vaste rechtspraak (CRVB:2018:818, CRVB:2016:2052, CRVB:2015:4918). De strekking hiervan is dat het college (bij ongewijzigde omstandigheden) niet verplicht is om binnen de budgetperiode (looptijd) opnieuw een pgb te verstrekken als het pgb volledig door de cliënt is besteed. De cliënt maakt de keuze voor een pgb en aanvaard tevens de daaraan verbonden risico's en kosten. Daaronder valt bijvoorbeeld het verloren gaan van het vervoermiddel.

Vierde lid

Het spreekt voor zich dat wanneer een ondersteuningsvraag of een aanvraag wordt gedaan voor een dienst, zoals huishoudelijke ondersteuning, vanaf dat moment niet meer gesproken wordt van realisatie. Dat wil zeggen als de noodzaak wordt vastgesteld voor een dergelijke maatwerkvoorziening, kan een maatwerkvoorziening worden verstrekt (al dan niet in de vorm van een pgb) maar niet met terugwerkende kracht (vergelijk CRVB:2019:772).

Vijfde lid

Het kan voorkomen dat de cliënt ná het verstrijken van de budgetperiode opnieuw bij het college een melding doet van een ondersteuningsvraag. Tijdens het onderzoek kan blijken dat de beschikbare maatwerkvoorziening die de cliënt met het pgb heeft aangeschaft nog voldoet aan de eisen die daaraan gesteld mogen worden. Wanneer dat het geval is, kan het college besluiten om instandhoudingskosten toe te kennen in plaats van een pgb om een nieuwe maatwerkvoorziening aan te schaffen. De strekking van dit lid heeft ook betrekking op de maatwerkvoorziening in natura. Dat wil zeggen als een natura-

voorziening nog voldoet aan de kwaliteitseisen, dan kan het college volstaan met het verstrekken van instandhoudingskosten in plaats van het verstrekken van een nieuwe maatwerkvoorziening.

Zesde lid

Van de cliënt, die een maatwerkvoorziening meeneemt op vakantie naar het buitenland, wordt verwacht dat daarvoor een adequate verzekering wordt afgesloten in geval van verlies, diefstal of schade. Voor zover een derde verantwoordelijk kan worden geacht voor schade, zal de cliënt deze derde aansprakelijk moeten stellen. Dat valt onder de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt.

Zevende lid

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 5 Maatwerkvoorzieningen

De Wmo 2015 bestaat uit een voorzieningenstelsel waarbij op het college de verplichting rust om met dat stelsel een resultaat te bereiken waarbij de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid, participatie of het zich op eigen kracht kunnen handhaven in de samenleving. Een maatwerkoplossing kan heel divers van aard zijn. Er bestaat dus niet één oplossing; er kunnen meerdere wegen naar Rome leiden. Het is aan het college, waar mogelijk rekening houdend met de redelijke wensen van de aanvrager, om te besluiten hoe zij de aanvrager ondersteunt (TK 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 149). Dit betekent ook dat de verordening geen limitatief stelsel van maatwerkvoorzieningen kan omvatten.

Artikel 5.1 Maatwerkvoorzieningen algemeen

Eerste lid aanhef en onder a

Hoewel de wet huishoudelijke ondersteuning niet benoemd, is op basis van de jurisprudentie duidelijk geworden dat huishoudelijke ondersteuning binnen het bereik van de wet valt. Het college handelt overigens al sinds 2015 in lijn hiermee. Om duidelijk te maken dat burgers hier een beroep op kunnen doen, is deze voorziening opgenomen. Dit neemt niet weg dat huishoudelijke ondersteuning een raakvlak heeft met het begrip zelfredzaamheid. Denk in dat verband aan de cliënt met voldoende regievermogen waarbij enkel de inzet van schoonmaakondersteuning voldoende is. Of de cliënt die juist is aangewezen op regie bij het huishouden. Verder volgt uit de jurisprudentie dat huishoudelijke taken geen betrekking hebben tuionderhoud of het lappen van de ramen aan de buitenkant van de woning (CRVB:2017:885, CRVB:2017:1302).

Eerste lid aanhef en onder b en c

In dit onderdeel zijn de twee elementen opgenomen waar het begrip zelfredzaamheid uit bestaat. Om te zorgen dat de cliënt zelfredzaam is (blijft) kunnen bijvoorbeeld hulpmiddelen, woningaanpassingen, begeleiding of dagactiviteiten nodig zijn. Het gaat erom dat de cliënt met de maatwerkvoorziening in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid. De diverse begripsbepalingen in de verordening zijn daarbij ook van belang. Daarmee is nadrukkelijk niet gezegd dat altijd een maatwerkvoorziening is aangewezen. De aan de maatwerkvoorziening voorliggende oplossingen gaan altijd voor op het verstrekken daarvan. Denk aan: gebruikelijke hulp, algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen.

Eerste lid aanhef en onder d

De cliënt moet, als er geen voorliggende oplossingen zijn, in aanvaardbare mate kunnen participeren. Dat wil zeggen, ondanks de lichamelijke of geestelijke beperkingen, op gelijke voet met anderen in redelijke mate mensen kunnen ontmoeten, contacten kunnen onderhouden, boodschappen kunnen doen en aan maatschappelijke activiteiten kunnen deelnemen. Daarvoor is het ook een vereiste dat hij zich kan verplaatsen (TK 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 6 en 123). Sporten valt ook onder participatie voor zover iemand daar in redelijke mate aan deelneemt (CRVB:2018:3348).

Eerste lid aanhef en onder e

Nadat is vastgesteld dat de mantelzorger ontlast moet of wil worden, geldt nog wel een specifiek criterium om in aanmerking te komen voor kortdurend verblijf. Namelijk dat de cliënt door het (tijdelijk/deels) wegvallen van de mantelzorg is aangewezen op ondersteuning die gepaard gaat met voortdurend toezicht dan wel 24-uurs ondersteuning in de nabijheid. Is dat niet het geval, dan zou bijvoorbeeld dagactiviteiten al dan niet gecombineerd met ondersteuning (begeleiding individueel) en ambulante zorg als bedoeld in de Zorgverzekeringswet (Zvw) uitkomst kunnen bieden. De mantelzorger kan ook 'geneeskundige zorg' bieden, die niet ambulante (door een wijkverpleegkundige) wordt of kan worden geboden. In dat geval ligt het voor de hand dat er aanspraak bestaat op Eerstelijnsverblijf op grond van de Zvw. Er geldt in die situatie geen ondersteuningsplicht voor het college.

Eerste lid aanhef en onder f

Voor de doelgroep van opvang en beschermd wonen geldt een primaire beoordeling van de vraag of zij in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Artikel 5.2 Primaat en kortdurende ondersteuning

Eerste lid

De hoofdregel volgens de verordening is dat het primaat van de collectieve maatwerkvoorziening geldt, zoals de Regiotaxi. Het gaat bij het primaat om een verbijzondering van het beginsel van de 'goedkoopst passende bijdrage'. Bij de beoordeling of het primaat kan worden toegepast wordt altijd gekeken naar de individuele omstandigheden. Het primaat van een collectief vervoerssysteem was al bekend (en geaccepteerd door de Centrale Raad van Beroep) onder de Wet voorzieningen gehandicapten (WVG) en de Wmo (oud) en kan onder de Wmo 2015 zonder meer worden voortgezet (CRVB:2018:1487). Zie ook het primaat van verhuizing en het primaat van dagactiviteiten in de verordening.

Tweede en derde lid

Verder is het zo dat de maatwerkvoorziening voor een kortdurende periode kan worden verstrekt. Met ontwikkelingsgerichte ondersteuning wordt beoogd de zelfredzaamheid en/of participatie van de cliënt te versterken of verbeteren. Bijvoorbeeld door de cliënt toe te leiden naar beschikbare, geschikte en toereikende algemene voorzieningen of voorliggende voorzieningen. Dat is (indirect) ook het geval als tijdelijk maatschappelijke ondersteuning wordt verleend omdat degene van wie gebruikelijke hulp wordt gevergd dat (nog) niet kan maar dat wel kan leren. Ook kan de maatwerkvoorziening gericht zijn op het behouden van een aanvaardbare mate van zelfredzaamheid en/of participatie.

Artikel 5.3 Criteria financiële tegemoetkoming

Eerste lid aanhef en onder a, b en c

Het gaat om tegemoetkomingen in de kosten van het gebruik van eigen auto, individueel (roltoel)taxi- vervoer en verhuiskosten en/of inrichtingskosten die het gevolg van de toepassing van het primaat van verhuizen. Omdat het om maatwerk gaat, houdt het college bij het gebruik van eigen auto rekening met de volledige of gedeeltelijke samenvallende vervoersbehoefte van de cliënt en zijn eventuele partner. Ook kan de cliënt afhankelijk zijn van iemand die hem met een auto vervoerd.

Eerste lid aanhef en onder d

Omdat de wet uitgaat van maatwerk kan niet worden uitgesloten dat ook andere kosten dan genoemd onder a, b of c in aanmerking kunnen komen voor een financiële tegemoetkoming. Het zal in de praktijk gaan om situaties waarin het college geen volledige maatwerkvoorziening in natura verstrekt (hoeft te verstrekken) of kan verstrekken omdat dit in de uitvoering niet mogelijk is.

Tweede lid

In dit lid is bepaald wanneer het college tot uitbetaling overgaat. Een niet tijdig ingediende declaratie kan leiden tot het niet meer uitbetalen daarvan (CRVB:2013:924).

Derde lid

In principe wordt de financiële tegemoetkoming voor verhuiskosten en/of inrichtingskosten betaalbaar gesteld na de verhuizing naar een, volgens het college, geschikte woning. Het kan ook voorkomen dat de cliënt kosten heeft die niet kunnen worden voorgeschoten. Door het overleggen van een huurcontract is duidelijk dat de cliënt zal gaan verhuizen naar de geschikte woning en kan het college tot (gedeeltelijke) uitbetaling overgaan.

Vierde lid

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting

Hoofdstuk 6 Begeleiding, dagactiviteiten en kortdurend verblijf en beschermd wonen

Artikel 6.1 Algemeen

Dit artikel bepaalt de reikwijdte van de maatwerkvoorzieningen van dit hoofdstuk.

Artikel 6.2 Algemene criteria

Het college kan de begeleiding en/of deelname aan dagactiviteiten combineren met de mogelijkheden van de cliënt zelf, zijn sociale netwerk of vrijwilligers. Dat sluit aan bij het wettelijk kader. Onder het 'combineren van' kan ook 'afstemmen op' worden verstaan. Verder geldt, zoals eerder in deze verordening is bepaald, het primaat van de collectieve maatwerkvoorziening, voorzover aanwezig en een passende bijdrage levert gelet op de omstandigheden van het individuele geval.

Artikel 6.3 Specifieke criteria begeleiding en dagactiviteiten

Eerste en tweede lid

Het spreekt voor zich dat ook de hier bedoelde maatwerkvoorzieningen moeten bijdragen aan het behouden dan wel verbeteren van de zelfredzaamheid en/of participatie van de cliënt die daarin beperkingen ondervindt. Het moet gaan om een passende bijdrage in het concrete individuele geval. Bij deze maatwerkvoorzieningen gaat het (ook) om de twee elementen van zelfredzaamheid: algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) en het kunnen voeren van een gestructureerd huishouden (TK 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 12 en 26). Bij deelname aan dagactiviteiten kan ook de participatie van de cliënt (ook) van belang zijn. Het gaat om structurele tijdsbesteding die de cliënt zingeving biedt.

Derde en vierde lid

De cliënt kan tevens in aanmerking worden gebracht voor het noodzakelijke vervoer van huis naar de locatie en weer terug waar de dagactiviteiten worden geboden. Ook is bepaald wanneer het vervoer in ieder geval noodzakelijk wordt geacht.

Artikel 6.4 Criteria kortdurend verblijf in een instelling

Nadat is vastgesteld dat de mantelzorg ontlast moet of wil worden, geldt nog wel een specifiek criterium om in aanmerking te komen voor kortdurend verblijf. Namelijk dat de cliënt door het (tijdelijk/deels) wegvallen van de mantelzorg is aangewezen op ondersteuning die gepaard gaat met voortdurend toezicht dan wel 24-uurs ondersteuning in de nabijheid. Is dat niet het geval, dan zou bijvoorbeeld dagactiviteiten al dan niet gecombineerd met ondersteuning (begeleiding individueel) en ambulante zorg als bedoeld in de Zorgverzekeringswet (Zvw) uitkomst kunnen bieden. De mantelzorg kan ook 'geneeskundige zorg' bieden, die niet ambulante (door een wijkverpleegkundige) kan worden geboden. In dat geval ligt het voor de hand dat er aanspraak bestaat op Eerstelijnsverblijf op grond van de Zvw. Er geldt in die situatie geen ondersteuningsplicht voor het college. Dit artikel bevat tevens een maximale omvang maar ook dat het college daarvan kan afwijken.

Artikel 6.5 Criteria beschermd wonen

Een indicatie voor beschermd wonen is slechts aangewezen als de cliënt is aangewezen op een beschermende woonomgeving gelet op diens complexe problematiek. Daarvoor kan aanleiding bestaan omdat de cliënt er (nog) niet in slaagt om zelfstandig te wonen zonder (in de directe nabijheid van) 24 uur per dag toezicht en daarbij is aangewezen op ondersteuning. Het toezicht is noodzakelijk ter voorkoming van één of meer van de genoemde risico's en bestaat uit een (noodzakelijke) behoefte aan meerdere en onplanbare ondersteuningsmomenten op essentiële terreinen dagelijks leven.

Hoofdstuk 7 Ondersteuning gericht op het wonen

In dit hoofdstuk van de verordening zijn de mogelijkheden opgenomen over de aanspraak op ondersteuning aan cliënten die niet (zelf) in staat zijn, zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van deze verordening, beperkingen op het gebied van wonen te verminderen of weg te nemen. Verder zijn bepalingen opgenomen op grond waarvan het college aanvragen kan weigeren. Deze zijn in overstemming met het beleid dat onder de Wmo (2007) werd gevoerd en met de jurisprudentie onder de Wmo 2015.

Artikel 7.1 Maatschappelijke ondersteuning

Dit artikel beschrijft de vormen van maatwerkvoorzieningen die het college kan verstrekken gericht op het wonen. Het spreekt voor zich dat de reikwijdte van de verordening bij het verstrekken van een woonvoorziening zich beperkt tot de woning waar de cliënt zijn hoofdverblijf heeft. De toevoeging 'zal hebben' is opgenomen om cliënten niet de mogelijkheid te ontnemen naar de gemeente Noordoostpolder te kunnen verhuizen. Wel zal de cliënt bij de keuze van een woning nadrukkelijk rekening moeten houden met de diens beperkingen. Zie verder artikel 7.4 van de verordening.

Artikel 7.2 Algemene criteria woonvoorzieningen

Dit artikel beschrijft de reikwijdte van het verstrekken van woonvoorzieningen (hulpmiddel of een woningaanpassing). De cliënt moet in staat worden gesteld tot het kunnen uitvoeren van elementaire woonfuncties gericht op het opheffen of verminderen van problemen bij het normale gebruik van de woning. Dat is feitelijk een uitwerking van het begrip zelfredzaamheid. Verwezen wordt naar de begripsbepalingen in de verordening van: een woning en het normale gebruik van de woning.

Artikel 7.3 Criterium primaat van verhuizen

Eerste lid

De hoofdregel volgens de verordening is dat het zogeheten primaat van verhuizen geldt (TK 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 149 en CRVB:2018:702, CRVB:2018:2602). Het spreekt voor zich dat er wel binnen een voor de cliënt medisch aanvaardbare termijn een passende of goedkoper aanpasbare woning beschikbaar moet zijn. Het primaat kan worden toegepast als de cliënt is aangewezen op een woningaanpassing en/of traplift, wat hogere kosten voor het college mee zal brengen dan het verhuizen door de cliënt. Kan het college het primaat toepassen, dan kan er mogelijk aanspraak bestaan op een financiële tegemoetkoming in de vorm van verhuis- en inrichtingskosten, zie artikel 5.3 van de verordening). Het primaat van verhuizen en de eventuele verhuis- en inrichtingskosten is niet bedoeld voor personen die inwonend zijn bij de (mede)huurder of (mede)eigenaar zijn van de woning. Denk bijvoorbeeld aan kinderen die op zichzelf gaan wonen. Voor hen geldt dat de verhuizing naar een geschikte woning geen kosten met zich meebrengt die in aanmerking komen voor (gedeeltelijke) vergoeding. Het gaat om een algemeen gebruikelijke verhuizing.

Tweede lid

Het beginsel van de goedkoopst passende bijdrage geldt ook in het geval de cliënt toch wil verhuizen naar een andere (passende) woning. Dat wil zeggen dat de cliënt niet in aanmerking komt voor een financiële tegemoetkoming in de vorm van een verhuis- en inrichtingskosten.

Artikel 7.4 Specifieke criteria woonvoorzieningen

Eerste lid

Onder omstandigheden kan het verstrekken van woonvoorzieningen ook betrekking hebben op: de berging, de toegang tot tuin of balkon van de woning. Denk bijvoorbeeld ook aan het verbreden van een toegangspad of toegangsdeur. Het gaat om de beoordeling van het college wat voor de cliënt onder het normale gebruik van de woning valt.

Tweede lid onder a en b

Door dit artikel zijn enerzijds alle woonsituaties die niet gericht zijn op een permanent zelfstandig hoofdverblijf uitgesloten. Anderzijds zijn er uitgesloten situaties genoemd waarbij gezien de aard van het soort gebouw verondersteld mag worden dat bepaalde voorzieningen standaard aanwezig zijn of geen noemenswaardige extra kosten meebrengen. Een woonvoorziening wordt alleen verstrekt als het woonruimten betreft die als zelfstandige woonruimte in het kader van de Wet op de huuroeslag ook als zodanig aangemerkt worden. Kamers (onzelfstandige woonruimten) die verhuurd worden vallen daar niet onder. Of woongebouwen voor gehandicapten- en/of ouderen zijn bedoeld, blijkt niet alleen uit de bestemming, maar ook uit de bewoners zelf. Wordt een gebouw voornamelijk bewoond door ouderen en/of gehandicapten, dan wordt die bestemming aangenomen. Dit kan het geval zijn wanneer meer dan de helft van de bewoners ouder is dan 55 jaar en/of beperkingen heeft. Uit de jurisprudentie blijkt wel dat er zware eisen kunnen gelden om aan te nemen dat een woongebouw specifiek is gericht op mensen met beperkingen (vergelijk bijvoorbeeld CRVB:2009:BI9087). Uitzonderingen kunnen worden gemaakt voor gemeenschappelijke ruimten (zie derde lid onder f).

Derde lid algemeen

Hierin worden een aantal situaties bepaald waarin het college de aanvraag om een maatwerkvoorziening in ieder geval kan weigeren. Hieraan ligt het beginsel van de eigen verantwoordelijkheid ten grondslag waaronder begrepen de omstandigheden die in de risicosfeer van de cliënt liggen.

Derde lid aanhef en onder a

Het kan voorkomen dat de cliënt is verhuisd terwijl daar gelet op de beperkingen in het normale gebruik van de woning geen aanleiding voor was. Is dat het geval én bestond er geen belangrijke reden om toch te verhuizen, dan weigert het college de genoemde maatwerkvoorziening(en). Als belangrijke redenen kunnen worden aangemerkt: samenwoning, huwelijk of het aanvaarden van werk. In geval van samenwoning of huwelijk houdt het college ook rekening met de keuze die de cliënt en de partner maken in welke woning men gaat samenwonen. Ook in dat geval moet er een belangrijke reden zijn waarom naar de woning wordt verhuisd waar mogelijk (meer) aanpassingen moeten worden verstrekt.

Derde lid aanhef en onder b

Is de cliënt niet verhuisd naar de voor hem beschikbare meest geschikte woning, dan wordt de maatwerkvoorziening in beginsel afgewezen. Deze bepaling sluit aan op de vaste rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep (bijv. CRVB:2019:2951, CRVB:2018:702, CRVB:2014:3084, CRVB:2013:1809). Het college wordt namelijk op voorhand de mogelijkheid ontnomen om nog te kunnen bepalen of de cliënt is aangewezen op een maatwerkvoorziening, maar ook wat de goedkoopst passende bijdrage had kunnen zijn. Onder deze bepaling zijn ook begrepen de aankoop (of het huren) van een woning of een kavel dan wel andere onomkeerbare handelingen zonder dat -voorafgaande daaraan- contact is opgenomen met het college. Door dat na te laten, bijvoorbeeld niet bij het college te informeren over de mogelijkheden, brengt de cliënt zich in een lastige bewijspositie. De aantoonplicht dat er geen (andere) geschiktere beschikbare woningen waren, ligt in eerste instantie bij de cliënt (CRVB:2019:2951, CRVB:2011:BQ2868 en CRVB:2012:BY5215). Er is alleen sprake van een uitzondering als de cliënt vooraf (schriftelijk) toestemming aan het college heeft gevraagd en (schriftelijk) toestemming heeft gekregen om te verhuizen naar de betreffende inadequate woning.

Derde lid aanhef en onder c

Woningen die niet bestemd en/of geschikt zijn om het gehele jaar te bewonen kunnen niet dienen als hoofdverblijf als bedoeld in de begripsbepaling van de verordening. Daarom worden aan woningen die niet geschikt zijn om het gehele jaar te bewonen geen woningaanpassingen en/of trapliften verstrekt (vergelijk bijv. CRVB:2011:BR4180).

Derde lid aanhef en onder d

Deze afwijzingsgrond is bedoeld voor situaties waarin gebruikte materialen voor problemen zorgen. Hieraan ligt het beginsel van de eigen verantwoordelijkheid ten grondslag. Denk bijvoorbeeld aan de constructie van een houten vloer in de woning (vergelijk CRVB:2003:AM5445).

Derde lid aanhef en onder e

Aan deze afwijzingsgrond(en) ligt ook het beginsel van de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt ten grondslag. Net als ieder ander is de cliënt, die (mede)eigenaar is van de door hem bewoonde woning, verantwoordelijk om zaken als achterstallig onderhoud aan diens woning zelf op te lossen. Iedereen zal onderhoud moeten plegen aan zijn (eigen) woning, hoe kostbaar dat soms ook kan zijn. Daaronder worden ook de eisen verstaan die redelijkerwijs aan een woning mogen worden gesteld. Ingeval van een huurwoning ligt het op de weg van de cliënt de verhuurder hierop aan te spreken (CRVB:2013:2509). Daarbij mag het college een hoge mate van inspanningsverplichting verwachten van de cliënt. Denk bijvoorbeeld aan het gemotiveerd aanschrijven van de verhuurder in plaats van alleen een telefoongesprek.

Derde lid aanhef en onder f

Het begrip gemeenschappelijke ruimte geeft het verschil aan tussen de woonruimte van een cliënt en de delen van het (woon)gebouw waar de cliënt woont, die ook door anderen worden of kunnen worden gebruikt. Het college verstrekt alleen een woonvoorziening in gemeenschappelijke ruimten als sprake is van een situatie genoemd onder 1° of 2° van dit onderdeel. Als dat noodzakelijk is kunnen bijvoorbeeld elektrische deuropeners of een opstelplaats voor een scootmobiel worden verstrekt. Opgemerkt wordt wel dat als de cliënt zonder toestemming van het college verhuist naar een ongeschikte woning (gelet op zijn beperkingen), andere criteria van het derde lid van dit artikel van toepassing kunnen zijn.

Artikel 7.5 Zich verplaatsen in en om de woning

Dit artikel bepaalt de reikwijdte van het verstrekken van maatwerkvoorzieningen voor het zich kunnen verplaatsen in en om de woning. Denk in dat verband bijvoorbeeld aan een rolstoel, traplift of plafondlift.

Hoofdstuk 8 Ondersteuning bij het deelnemen aan het maatschappelijk verkeer

Artikel 8.1 Maatschappelijke ondersteuning

Het college kan een maatwerkvoorziening of een financiële tegemoetkoming verstrekken aan de cliënt die geen gebruik kan maken van het reguliere openbaar vervoer en waarvoor ook geen voorliggende oplossingen beschikbaar zijn om, al dan niet met hulp uit zijn sociaal netwerk, deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk verkeer.

Artikel 8.2 Specifieke criteria

Eerste tot en met derde lid

Het kan gaan om een maatwerkvoorziening voor 'de korte afstand' en/of voor de wat 'langere afstand' om zich lokaal te kunnen verplaatsen. Het verschil hiertussen is doorgaans gelegen in de vraag of het om gerichte of ongerichte bestemmingen gaat. Dat wil zeggen: welke vervoersvoorziening biedt een passende bijdrage gelet op de vervoersbehoefte. Onder lokaal in het kader van dit artikel wordt 15-35 kilometer rondom de woning verstaan (vergelijk CRVB:2009:BH4270 en CRVB:2010:BL4037). Afwijking van het begrip lokaal kan nodig zijn om de cliënt aansluiting te geven op het boven-lokale Valys vervoer. Met het zich lokaal kunnen verplaatsen wordt de cliënt in staat gesteld tot participatie (CRVB:2018:1972, CRVB:2018:1961). Verder geldt het principe van het primaat van de collectieve maatwerkvoorziening.

Artikel 8.3 Het zich lokaal kunnen verplaatsen

Eerste tot en met derde lid

Dit artikel bepaalt waar het te bereiken resultaat voor het zich lokaal kunnen verplaatsen op is gericht. Het onderhouden van sociale contacten of deelname aan maatschappelijke activiteiten kan bijvoorbeeld door buurthuizen te bezoeken. Het kan gaan om algemeen beschikbare faciliteiten maar ook om algemene voorzieningen die door het college zijn geregeld. Het vervoer voor deelname aan dagactiviteiten wordt apart georganiseerd (zie art. 6.3 van de verordening). Het uitgangspunt qua omvang is bepaald op 1500-2000 kilometer per jaar. Dit betekent echter niet dat er in het individuele geval niet meer of minder mogelijk zou kunnen zijn; dit op basis van de noodzakelijke lokale vervoersbehoefte. Het college is immers gehouden maatwerk te leveren en daarom bevoegd in individuele gevallen om af te wijken. Het zou bijvoorbeeld (ook) het geval kunnen zijn dat er meer dan één vervoersvoorziening wordt verleend en met deze voorzieningen tezamen 1500-2000 kilometer op jaarbasis kunnen reizen bereikt kan worden.

Hoofdstuk 9. Persoonsgebonden budget

In dit hoofdstuk van de verordening zijn criteria opgenomen over de aanspraak, bijbehorende verplichtingen verbonden aan het pgb en regels over het vaststellen van de hoogte van het pgb.

Artikel 9.1 Algemeen

Eerste lid

Het spreekt voor zich dat het college gehouden is aan de wettelijke bepalingen en voorschriften in de verordening.

Tweede lid

Uit de wet volgt dat het verstrekken van maatwerkvoorzieningen gericht is op de in Nederland noodzakelijke ondersteuning (territorialiteit). Ook volgt uit de wet dat maatwerkvoorzieningen, al dan niet in de vorm van een pgb, worden verstrekt aan de cliënt die feitelijk in de gemeente Noordoostpolder woonachtig is. Voor huishoudelijke ondersteuning geldt dat deze maatwerkvoorziening wordt verstrekt voor het niet zelf kunnen uitvoeren van huishoudelijke taken in de eigen woning. De plicht om de cliënt te ondersteunen, op welke manier dan ook, geldt niet voor het kunnen verrichten van activiteiten in het buitenland of buiten de gemeente. Voor wat het vervoer geldt dat de cliënt zich lokaal moet kunnen verplaatsen. Lokaal is begrensd tot alleen de gemeentegrenzen van Noordoostpolder (zie art. 8.2 van de verordening). Het kan echter voorkomen dat een cliënt met een indicatie voor bijvoorbeeld begeleiding in de vorm van een pgb op vakantie gaat. Het college stelt voor dergelijke gevallen in het Besluit nadere regels over de besteding van een verstrekt pgb als de cliënt buiten de gemeente Noordoostpolder verblijft of in het buitenland verblijft.

Artikel 9.2 Regels persoonsgebonden budget algemeen

Eerste en tweede lid

Het eerste lid zorgt ervoor dat situaties waarin geen recht bestaat op een maatwerkvoorziening ook niet met een pgb niet doorkruist kunnen worden. Immers er wordt geen maatwerkvoorziening verstrekt als de cliënt zijn beperkingen in de zelfredzaamheid en/of participatie kan oplossen met een algemeen gebruikelijke voorziening, zie artikel 4.1 aanhef en onder b van de verordening. Met het tweede lid wordt voorkomen dat een pgb wordt besteed aan de huisgenoot die (tijdelijk) niet in staat is gebruikelijke hulp te bieden. Immers er wordt geen maatwerkvoorziening verstrekt als van een huisgenoot wordt verwacht gebruikelijke hulp te bieden (bijv. CRVB:2019:2616).

Derde, vierde en vijfde lid

De wetgever heeft zich nadrukkelijk uitgelaten over de vraag waar het pgb niet aan mag worden besteed (TK 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 38). Verder is bepaald dat geen vast bedrag mag worden gehanteerd. Dat wil zeggen declaraties worden gedaan op basis van de werkelijk geboden ondersteuning (in tijd). Een uitzondering geldt voor huishoudelijke ondersteuning. Ook wordt gebruik gemaakt van de bevoegdheid geen verantwoordingsvrij bedrag te hanteren.

Zesde lid

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Artikel 9.3 Verplichtingen persoonsgebonden budget diensten

Om te zorgen dat het college goed kan beoordelen of wordt voldaan aan de wettelijke voorwaarden van artikel 2.3.6, tweede lid en derde lid, van de wet en/of het bepaalde in deze verordening geldt de verplichting om een budgetplan op te stellen. Dit met uitzondering van huishoudelijke ondersteuning. Het college stelt een format beschikbaar.

Artikel 9.4 Verplichtingen persoonsgebonden budget overig

Eerste lid

In dit lid zijn verplichtingen neergelegd met het oog op de correcte besteding van het pgb. Met het realiseren van woningaanpassingen kunnen namelijk grote bedragen zijn gemoeid. De cliënt zal het college bijvoorbeeld desgevraagd toegang moeten verlenen tot de woning waar de woningaanpassing wordt gerealiseerd (bijv. CRVB:2013:1782).

Tweede lid

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Derde lid

Dit lid regelt een aantal verplichtingen die gelden voor de budgethouder als met het pgb een hulpmiddel wordt aangeschaft. Om te zorgen dat het met het pgb aan te schaffen hulpmiddel gedurende de budgetperiode kan worden gebruikt zal de cliënt instandhoudingskosten moeten besteden voor onderhoud. Daarnaast kan het afsluiten van een WA-verzekering bij vervoersvoorzieningen vereist zijn. Het college is bevoegd om de aanschaf te beoordelen of te controleren. De budgethouder moet daar desgevraagd zijn medewerking aan verlenen.

Vierde lid

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Artikel 9.5 Hoogte persoonsgebonden budget diensten (niet zijnde beschermd wonen)

Eerste tot en met derde lid

In de verordening moet worden bepaald hoe de hoogte van het pgb wordt vastgesteld (CRVB:2017:1803). Daarbij geldt ook dat de hoogte toereikend moet zijn (art. 2.1.3, tweede lid onder b, van de wet). De tarieven mogen worden afgeleid van de tarieven die het college verschuldigd is aan de gecontracteerde aanbieders. Door de nieuwe inkoop gelden andere percentages voor begeleiding, dagactiviteiten en

kortdurend verblijf. Er wordt in dat kader gebruik gemaakt van gedifferentieerde tarieven voor ondersteuners die werkzaam zijn bij een professionele organisatie en degene die als ZZP-er werkzaam zijn. De hoogte van het pgb dat wordt besteed aan personen uit het sociaal netwerk van de cliënt en anderen die de ondersteuning (ook) niet beroepshalve bieden, wordt lager vastgesteld. Die bevoegdheid is neergelegd in artikel 2.3.6, vierde lid, van de wet. De nieuwe contracten gaan in per 1 januari 2022 met uitzondering van begeleiding en dagactiviteiten arbeidsmatig. Deze gaan in per 1 april 2022. Zie daarvoor artikel 9.8 van de verordening op grond waarvan de "oude" pgb-systematiek van toepassing blijft en artikel 15.6 van de verordening waarin de inwerkingtreding van het tweede lid van artikel 9.5 is geregeld.

Vierde lid

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Vijfde lid

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Zesde lid

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Zevende lid

Het staat de cliënt op basis van dit lid vrij om uit het toegekende pgb reiskosten te (laten) uitbetalen. Er wordt geen apart of hoger pgb voor reiskosten verstrekt.

Artikel 9.6 Hoogte persoonsgebonden budget overig

Eerste lid

In de verordening moet worden bepaald hoe de hoogte van het pgb wordt vastgesteld (art. 2.1.3, tweede lid onder b, van de wet). Daarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. Voor hulpmiddelen is bepaald dat het pgb niet meer bedraagt dan het college verschuldigd is aan de aanbieder (kostprijs).

Tweede lid

In dit lid staan de regels over de hoogte van het pgb bij hulpmiddelen waarvoor maandelijks een huurprijs is verschuldigd. Het college kan het (maandelijkse) pgb afwijkend vaststellen. Het gaat om situaties waarin de cliënt het hulpmiddel aan wil schaffen of binnen de grenzen van de bestedingsvrijheid een ander hulpmiddel wil aanschaffen. Daarbij zullen maandelijkse bedragen niet toereikend zijn voor de aanschaf.

Derde lid

Het kan voorkomen dat de aangewezen maatwerkvoorziening niet door het college is ingekocht. In die gevallen wordt de hoogte van het pgb vastgesteld op basis van een offerte. Het kan gaan om een offerte die het college zelf opvraagt of een offerte die door de cliënt aan het college wordt verstrekt.

Vierde lid

Het realiseren van een woningaanpassing kan door het college niet standaard worden ingekocht. Daarom wordt de hoogte van het pgb vastgesteld op basis van een of meerdere offertes én een Programma van Eisen. Omdat het niet is uitgesloten dat er meerkosten verbonden kunnen zijn aan het realiseren van een woningaanpassing, kan het college daar nadere regels over stellen.

Vijfde lid

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Zesde lid

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Artikel 9.7 Hoogte persoonsgebonden budget beschermd wonen

Eerste lid

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Tweede lid

Voor situaties zoals bedoeld in dit lid bepaalt het college de hoogte van het pgb op basis van de aangewezen ondersteuning. De werkwijze is dan net als bij de indicatie voor ambulante ondersteuning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de verordening.

Artikel 9.8 Hoogte persoonsgebonden budget begeleiding en dagactiviteiten arbeidsmatig

Dit artikel bepaalt de pgb-systematiek voor de genoemde maatwerkvoorziening en de datum waarop dat vervalst. Zie verder toelichting bij artikel 9.5 van de verordening.

Hoofdstuk 10 Bijdrage in de kosten, kostprijs en ritbijdrage

Artikel 10.1 Maatwerkvoorziening, persoonsgebonden budget

Eerste en tweede lid

Net als vóór 1 januari 2020 het geval was, is de cliënt voor maatwerkvoorzieningen dan wel een pgb een bijdrage in de kosten verschuldigd. Daar brengt de Wet abonnementstarief ook geen wijziging in aan. De wet bepaalt echter wel dat de bijdrage in de kosten is gemaximeerd (abonnementstarief). Ook kan deze bijdrage voor hulpmiddelen en woningaanpassingen (nog steeds) niet meer zijn dan de kostprijs (zie art. 10.3 van de verordening). Verder regelt het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 (landelijk) dat de bijdrage in de kosten niet meer afhankelijk wordt gesteld van het inkomen en/of vermogen van de cliënt en zijn eventuele echtgenoot. In het tweede lid is neergelegd dat de Regiotaxi is uitgezonderd van het abonnementstarief. Wel is de gebruiker net als voorheen een ritbijdrage verschuldigd (zie art. 10.4 van de verordening).

Derde, vierde en vijfde lid

Spreekt voor zich, behoeven geen nadere toelichting. Het is aan het college om te bepalen wat onder tijdelijk als bedoeld in het vierde lid wordt verstaan. In artikel 2.1.4a, vierde lid, van de wet is het maximale bedrag (abonnementstarief) vastgelegd. De cliënt betaalt dus nooit meer dat dit bedrag.

Zesde lid

Dit lid bepaalt wie de bijdrage in de kosten is verschuldigd als een maatwerkvoorziening dan wel een pgb wordt verstrekt voor een woningaanpassing bestemd voor een minderjarige cliënt. Dat is een cliënt jonger dan 18 jaar.

Zevende lid

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Artikel 10.2 Maatwerkvoorziening beschermd wonen

Spreekt voor zich, behoeft geen nadere toelichting. Het is aan het college om te bepalen wat onder tijdelijk als bedoeld in het tweede lid wordt verstaan.

Artikel 10.3 Kostprijs

De kostprijs is (mede) bepalend voor de bijdrage in de kosten die de cliënt verschuldigd is. Die mag niet meer bedragen dan de kostprijs. Dit is met name van belang als de kostprijs lager is dan het wettelijke maximale tarief (abonnementstarief). Opgemerkt wordt dat er niet snel sprake zal zijn van hulpmiddelen en woningaanpassingen die qua kosten lager zijn dan het abonnementstarief. De kostprijs van het pgb is gelijk aan de hoogte van het pgb in de budgetperiode.

Artikel 10.4 Ritbijdrage

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 11 Tegemoetkoming meerkosten

Artikel 11.1 Aanspraak

Eerste lid

De gemeente Noordoostpolder maakt gebruik van de bevoegdheid om een tegemoetkoming in de meerkosten te verstrekken aan persoon die aannemelijke meerkosten hebben die verband houden met een beperking of chronisch psychisch of psychosociaal probleem. Daarnaast dient de tegemoetkoming ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie. Het gaat bij deze tegemoetkoming om is een inkomensondersteunende maatregel en geen maatwerkvoorziening of pgb.

Tweede lid

Het behoren tot een bepaalde doelgroep kan aannemelijke meerkosten met zich meebrengen. Dat wil zeggen de kosten worden verondersteld. Het college heeft de bevoegdheid om deze doelgroep vast te stellen in het Besluit (CRVB:2019:3206, CRVB:2020:2704).

Artikel 11.2 Hoogte tegemoetkoming en uitbetaling

Naast de bevoegdheid van het derde lid in artikel 11.1 van de verordening biedt dit artikel de bevoegdheid om in het Besluit nadere regels te stellen.

Hoofdstuk 12 Regels bestrijding misbruik of oneigenlijk gebruik

Artikel 12.1 Bevoegdheid

Eerste en tweede lid

Artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet bepaalt dat de verordening regels moet bevatten ter voorkoming van het onrecht ontvangen van maatwerkvoorzieningen of pgb's, alsmede het bestrijden van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. De regels over het toezicht op de uitvoering en de kwaliteit zijn geïntegreerd. Dat wil zeggen ze hebben betrekking op zowel de rechtmatigheid als ook de doelmatigheid.

Derde lid

Dit lid bepaalt de inhoudelijke bevoegdheid van het college over de inhoud van de controles en de personen die gecontroleerd kunnen worden.

Vierde en vijfde lid

Uit artikel 2.3.9 van de wet volgt al dat het college bevoegd is om besluiten te heroverwegen. Daarvoor is geen specifieke aanleiding nodig. Zo kan het college in een klacht of een signaal over de kwaliteit van ondersteuning aanleiding zien om een onderzoek op te starten. Er kan in die gevallen namelijk ook sprake zijn van tekortschietende rechtmatigheid. Het kan dus gaan om de vraag of de ondersteuning, al dan niet in de vorm van een pgb, nog wel passend is (doelmatigheid). Maar ook of de verstreking nog voldoet aan de voorwaarden (rechtmatigheid). Zowel het college als de toezichthoudende ambtenaar kunnen zo'n onderzoek uitvoeren.

Artikel 12.2 Informatieplicht

Tijdens het onderzoek rust op het college een informatieplicht jegens cliënten en/of hun vertegenwoordiger (art. 2.3.2, zesde lid, van de wet). Deze plicht bestaat uit het in begrijpelijke bewoordingen inlichten van de cliënt over de gevolgen van die keuze én over de consequenties van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Artikel 12.3 Medewerkingsplicht

Dit artikel regelt de medewerkingsplicht. Dat wil zeggen dat als het college of de toezichthoudende ambtenaar aan de genoemde personen vraagt om verantwoording af te leggen over de geboden ondersteuning, dan zijn zij verplicht dat te doen. De gevolgen van het niet of onvoldoende meewerken kan voor het college aanleiding zijn om het recht op pgb in te trekken of om de cliënt onder te brengen bij een andere aanbieder ingeval van een maatwerkvoorziening in natura.

Artikel 12.4 Kwaliteitseisen diensten

Eerste lid

De hoofdregel is dat de kwaliteitseisen van de gecontracteerde aanbieders ook gelden voor de derde aan wie het pgb wordt besteed.

Tweede lid

Dit artikel waarborgt het recht op een pgb als de budgethouder dat wenst te besteden aan de derde. Immers niet alle kwaliteitseisen van het gecontracteerde aanbod kunnen op hen van toepassing worden geacht. Denk aan rapportage- en evaluatieverplichtingen die alleen voor gecontracteerde partijen gelden. De opleidingseisen die gelden voor gecontracteerde aanbieders zijn niet van toepassing op personen van het sociaal netwerk.

Artikel 12.5 Weigeringsgronden persoonsgebonden budget

Eerste lid aanhef en onder a

In het kader van de opdracht in dit hoofdstuk is een bepaling opgenomen die aanleiding kan zijn een pgb te weigeren: de belangenverstrengeling tussen de budgethouder en de derde aan wie het pgb wordt besteed waardoor de verantwoorde besteding van het pgb als bedoeld in artikel 2.3.6, eerste lid aanhef en onder a van de wet, niet is gewaarborgd. Daarvan is sprake als die derde ook degene is die de budgethouder helpt om de aan het pgb verbonden taken op een verantwoorde manier uit te voeren. In het geval de derde beroepshalve maatschappelijke ondersteuning biedt, dan gaat het college er in principe van uit dat deze belangenverstrengeling oneigenlijk gebruik van de wet in hand kan werken. Immers deze derde (een ZZP-er of ondersteuner in dienst bij een professionele organisatie) kan niet twee belangen dienen. Het bepaalde van dit artikel is in overstemming met de jurisprudentie (bijv. CRVB:2019:2803 en CRVB:2019:3761). Denk ook aan de situatie waarin de professionele organisatie in bijvoorbeeld een andere BV activiteiten heeft ondergebracht gericht op bemiddeling. Of medewerkers die bij deze derde in dienst zijn of op een andere wijze aan de derde zijn verbonden (CRVB:2019:2803). In het geval de derde een persoon betreft uit het sociaal netwerk (niet beroepshalve werkzaam) kan ook sprake zijn van een belangenverstrengeling.

Eerste lid aanhef en onder b

Er geldt de algemene verplichting bij diensten om een Budgetplan op te stellen, behalve voor huishoudelijke ondersteuning (zie art. 9.3 van de verordening). Ook kan het noodzakelijk zijn dat dit plan met het college (nader) wordt besproken. Ook dit is niet vrijblijvend.

Tweede lid

Zoals in de begripsbepaling van de verordening staat, kan de cliënt afhankelijk zijn van hulp door een andere persoon. Omdat de budgethouder in principe verantwoordelijk blijft voor de gevolgen van het niet voldoen aan de voorwaarden, is het van groot belang dat het college beoordeelt of die persoon gewaarborgde hulp kan bieden. Als daar geen sprake van is, dan weigert het college het pgb om die reden. Denk bijvoorbeeld ook aan de situatie dat deze persoon eerder (mede) verantwoordelijk was

voor onjuiste declaraties of onregelmatigheden daarin of dat geen of ondersteuning van onvoldoende kwaliteit is ingekocht.

Derde lid

Het kan voorkomen dat een cliënt een overeenkomst wenst aan gaan waarin ook huurbepalingen zijn opgenomen. Gelet op de kwetsbaarheid van cliënten is dat niet toegestaan. Immers moet de cliënt de derde van wie hij de ondersteuning ontvangt daarop kunnen aanspreken, zonder te moeten vrezen voor verlies van zijn huisvesting. Ook moet het de cliënt vrij blijven staan te wisselen van derde aan wie hij zijn pgb wenst te besteden. Dit ook gelet op een mogelijke wijziging van de indicatie bij een verlengingsverzoek of een heroverweging van het pgb-besluit door het college. De derde aan wie het pgb zal worden besteed heeft dubbele (financiële) belangen die als potentieel oneigenlijk gebruik van de wet moeten worden aangemerkt. Het belang van de (kwetsbare) cliënt dient altijd voorop te staan. Het is een cliënt natuurlijk wel toegestaan om bij de derde woonruimte te huren, als dit in een zelfstandige huurovereenkomst geregeld wordt. Op die manier leidt het wegvallen of wijzigen van de ondersteuning, niet automatisch tot het wegvallen van huisvesting. De cliënt is huurder en hij geniet dan huurbescherming.

Artikel 12.6 Opschorting betaling persoonsgebonden budget aan de Sociale Verzekeringsbank

Een opschorting van betaling aan de Svb is een beter instrument om ruimte te bieden voor herstelmaatregelen of nader onderzoek. Als het recht op pgb is vastgesteld, zal het college de overeenkomst van de Svb moeten goedkeuren. De Svb beoordeelt de overeenkomst voornamelijk op de toepasselijke arbeidsrechtelijke bepalingen. Het kan dan ook voorkomen dat het college de overeenkomst niet goedkeurt en om die reden het pgb vooralsnog niet aan de Svb overmaakt. Ook kan een andere reden aanleiding zijn om (nog) niet over te gaan tot uitbetaling aan de Svb. Gedurende de opschorting doet het college en/of de toezichthoudende ambtenaar onderzoek naar het gegronde vermoeden. Opschorting van de betaling kan met zich meebrengen dat het college moet zorgen voor een tijdelijke maatwerkvoorziening in natura. Dat zal zeker aan de orde zijn als het gegronde vermoeden betrekking heeft op de derde aan wie het pgb zal worden besteed. Immers in zo'n geval blijft de cliënt bij de opschorting van de betaling verstoken van de noodzakelijk bevonden ondersteuning. Met de maximale termijn van dertien weken in dit artikel en artikel 12.7 is overigens aangesloten bij de termijn zoals genoemd in artikel 4:56 van de Awb.

Artikel 12.7 Verzoek opschorting betaling uit het persoonsgebonden budget

Zoals gezegd is de opschorting van betaling een beter instrument om ruimte te bieden voor herstelmaatregelen of nader onderzoek. Artikel 2b, vierde lid aanhef en onder f, van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015 geeft de Svb de bevoegdheid als het college bij de toepassing van de bij verordening gestelde regels, daarom verzoekt. Gedurende de opschorting doet het college en/of de toezichthoudende ambtenaar onderzoek naar het gegronde vermoeden. Opschorting van betaling kan met zich meebrengen dat het college moet zorgen voor een tijdelijke maatwerkvoorziening in natura. Dat zal zeker aan de orde zijn als het gegronde vermoeden betrekking heeft op de derde aan wie het pgb zal worden besteed. Immers in zo'n geval blijft de cliënt bij de opschorting van de betaling verstoken van de noodzakelijk bevonden ondersteuning.

Artikel 12.8 Opschorting inzet maatwerkvoorziening

Naar analogie van artikel 12.6 en 12.7 van de verordening kan het college ook de levering van een maatwerkvoorziening tijdelijk opschorten als het gegronde vermoeden bestaat dat de cliënt: de inlichtingenplicht niet nakomt, niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening verbonden voorwaarden of de maatwerkvoorziening niet of voor een ander doel gebruikt. Gedurende de opschorting doet het college en/of de toezichthoudende ambtenaar onderzoek naar het gegronde vermoeden.

Hoofdstuk 13 Beëindiging, herziening, intrekking en terugvordering

Dit hoofdstuk gaat over de bevoegdheid van het college om terug te komen op een eerder afgegeven besluit. Daarvoor kan rechtvaardiging worden gevonden als er sprake is van de situaties zoals genoemd in de wet of de verordening. Denk in dit verband ook aan de verplichting van de cliënt om op verzoek van het college maar ook uit eigen beweging relevante feiten en omstandigheden bij het college te melden (art. 2.3.8 van de wet). Maar ook situaties die juist betrekking hebben op de derde, of een aan die derde gelieerde(rechts)persoon, aan wie het pgb wordt besteed. Omdat het in alle gevallen om een bevoegdheid van het college (kan-bepaling) gaat, zal er een belangenafweging moeten plaatsvinden. Dat wil zeggen waarom het college wel of geen gebruik maakt van de bevoegdheid. Het college hanteert als uitgangspunt dat als er: geen recht, een gedeeltelijk recht of een gewijzigd recht bestaat op ondersteuning dat het gebruik maakt van de bevoegdheid. In het geval van de terugvordering van het pgb of de geldswaarde van de maatwerkvoorziening, maakt het college altijd gebruik van de bevoegdheid, tenzij dringende redenen daaraan in de weg staan.

Artikel 13.1 Beëindiging

Er wordt gesproken van beëindiging als de inwerkingtreding van het besluit ingaat vanaf het heden of naar de toekomst toe. Beëindiging heeft dus, in tegenstelling tot een herziening/intrekking, geen terugwerkende kracht. In dit artikel is bepaald wanneer het college in ieder geval kan overgaan tot beëindiging van de maatwerkvoorziening dan wel pgb of de tegemoetkoming als bedoeld in hoofdstuk 11 van de verordening. Er kunnen dus ook andere situaties aan de orde zijn. Op grond van het bepaalde onder c kan het college de indicatie huishoudelijke ondersteuning van een cliënt die is overleden toch tijdelijk door laten lopen als er een partner is. Immers er was al vastgesteld dat die geen gebruikelijke hulp kan bieden en in de meeste gevallen (ook) aangewezen zal zijn op ondersteuning.

Artikel 13.2 Herziening of intrekking

Voor de cliënt geldt een wettelijke plicht op grond van artikel 2.3.8 van de wet tot het desgevraagd of onverwijld mededeling doen van feiten of omstandigheden die van belang zijn voor de voortzetting van het recht op een maatwerkvoorziening dan wel een pgb. Deze verplichting (in geval van een pgb) geldt ook jegens de Sociale verzekeringsbank (Svb). Het (deels) ongedaan maken van een aanspraak over een periode in het verleden, wordt herzien/intrekken genoemd. Een herziening/intrekking van een besluit is het met terugwerkende kracht opnieuw beslissen over de aanspraak over een periode in het verleden, waarbij de aanspraak afwijkend wordt vastgesteld of wordt ingetrokken in het geval er in het geheel geen aanspraak heeft bestaan. Een reden om tot herziening of intrekking over te gaan heeft te maken van het verstrekken van onjuiste inlichtingen die tot een ander besluit zou hebben geleid als de cliënt wel de juiste inlichtingen had verstrekt of het niet voldoen aan andere voorwaarden genoemd in artikel 2.3.10, eerste lid, van de wet. Verder kan het college, gelet op de bepalingen over de derde in hoofdstuk 12 van de verordening, aanleiding zien om een pgb-besluit te herzien of in te trekken. Ook kan het voorkomen dat de cliënt de verplichtingen, uit een privaatrechtelijke overeenkomst met de aanbieder, niet of onvoldoende nakomt. Denk bijvoorbeeld aan het onzorgvuldig gebruik van een scooter. De wet biedt een publiekrechtelijke grondslag om het toekenningsbesluit in te trekken (art. 2.3.10 aanhef eerste lid onder d van de wet). Dat betekent nadrukkelijk niet dat op het college geen ondersteuningsplicht meer rust. Zijn er nog steeds geen passende voorliggende oplossingen, dan kan mogelijk worden volstaan met het verstrekken van een maatwerkvoorziening in de vorm van een gebruikerspas voor de Regiotaxi.

Artikel 13.3 Terugvordering geldswaarde

Eerste lid

In dit lid is de wettelijke bevoegdheid uitgewerkt wanneer het college kan overgaan tot het terugvorderen van ten onrechte genoten maatwerkvoorzieningen, financiële tegemoetkomingen dan wel pgb's in geval de inlichtingenplicht door de cliënt opzettelijk is geschonden en/of de derde die daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend (CRVB:2020:943, CRVB:2021:824). Gelet op het reparatoire karakter van de terugvordering ligt het op de weg van het college de opzet aannemelijk te maken. Het ligt bij een financiële tegemoetkoming overigens niet voor de hand dat van een derde wordt teruggevorderd omdat de tegemoetkoming rechtstreeks aan de cliënt wordt betaald zonder tussenkomst van de derde aan wie de tegemoetkoming eventueel wordt besteed.

Tweede en derde lid

Hierin is de bevoegdheid tot invordering geregeld middels verrekening of een dwangbevel. Dat wil overigens niet zeggen dat het college direct overgaat tot deze maatregelen. De cliënt wordt eerst in de gelegenheid gesteld om het terug te vorderen bedrag te betalen, binnen de termijn die de beschikking voorschrijft.

Artikel 13.4 Terugvordering overig

Eerste lid

De wet staat niet in de weg om over te gaan tot terugvordering als het besluit is herzien of ingetrokken onder toepassing van artikel 2.3.10, eerste lid aanhef en onder d of e, van de wet. Zie ook de toelichting bij artikel 13.2 van de verordening.

Tweede lid

De wet staat er niet aan in de weg om bij een schending van de inlichtingenplicht (zonder opzetvereiste) over te gaan tot terugvordering van de ten onrechte verstrekte tegemoetkoming meerkosten. Dit lid biedt het college de bevoegdheid daartoe. Wel is vereist dat het college eerst een herzienings- of intrekkingbesluit neemt.

Derde lid

Dit lid regelt de bevoegdheid voor het college om over te gaan tot terugvordering in het geval van een onverschuldigde betaling (art. 6:203 e.v. BW). Uit CRVB:2006:AX5819 kan namelijk worden afgeleid dat het ontbreken van een wettelijke bepaling op grond waarvan van de cliënt kan worden teruggevorderd, niet aan terugvordering in de weg staat, nu (ook) in het publiekrecht als in het algemeen rechtsbewustzijn levend beginsel is aanvaard, dat een zonder rechtsgrond verrichte betaling ongedaan moet worden gemaakt.

Vierde en vijfde lid

Hierin is de bevoegdheid tot invordering geregeld middels verrekening of een dwangbevel. Dat wil overigens niet zeggen dat het college direct overgaat tot deze maatregelen. Zie toelichting bij artikel 13.3 van de verordening.

Hoofdstuk 14 Overige bepalingen

§ 1. Jaarlijkse blijk waardering mantelzorgers

Artikel 14.1 De blijk van waardering

Het college draagt jaarlijks zorg voor een blijk van waardering voor mantelzorgers als mantelzorg wordt verleend aan een cliënt die zijn hoofdverblijf heeft in de gemeente Noordoostpolder. Daarbij moet het college oog hebben voor mantelzorgers van cliënten die mogelijk alleen gebruik maken van algemene voorzieningen. Het college kan nadere regels stellen.

§ 2. Klachtafhandeling en medezeggenschap

Artikel 14.2 Regeling voor klachtenafhandeling

De gemeente is op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. De aanbieder is voor de in de verordening genoemde maatwerkvoorzieningen verplicht een klachtregeling op te stellen (art. 3.2, eerste lid aanhef en onder a, van de wet). Het ligt voor de hand dat cliënten die zich benadeeld voelen zo veel mogelijk deze klacht eerst bij de betreffende aanbieder deponeren. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de aanbieder de klacht snel in behandeling neemt en de klacht ook snel afhandelt. Daar waar de afhandeling niet naar wens is, staat de weg naar de gemeente voor het indienen van de klacht open. Het college ziet toe op naleving van de klachtenregeling door aanbieders. Uit het cliëntvervalsonderzoek kan onder meer blijken of cliënten tevreden zijn over aanbieders.

Artikel 14.3 Regeling voor medezeggenschap

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid aanhef en onder f, van de wet. In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde maatwerkvoorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid onder b, van de wet). In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder. Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten. In het tweede lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting tot medezeggenschap door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

§ 3. Kwaliteit

Artikel 14.4 Kwaliteitseisen

De Wmo 2015 maakt de gemeenten integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning, de handhaving en het toezicht. De wet bevat een basisnorm voor kwaliteit van voorzieningen die aanbieders direct bindt (zie hoofdstuk 3 van de wet), waaronder begrepen de eisen over de deskundigheid van beroepskrachten. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeente om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning. Die standaarden kunnen als richtinggevend kader voor gemeenten dienen. Uitgangspunt hierbij is dat deze standaarden de benodigde ruimte voor maatwerk, om goed in te kunnen spelen op de situatie van de cliënt, intact laten. Er is een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen in de artikelen uitgewerkt. Het jaarlijkse verplichte cliëntvervalsonderzoek draagt eraan bij dat het college kan toezien op de kwaliteit.

Artikel 14.5 Prijs kwaliteitsverhouding

In dit artikel wordt invulling gegeven aan opdracht aan de gemeenteraad om bij de uitvoering van deze wet door derden, regels te stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening. Dit artikel is van toepassing op alle vormen van dienstverlening op grond van de wet. Uitgezonderd zijn dus de verstrekking van hulpmiddelen en woningaanpassingen. Aanleiding voor dit artikel is het sinds 1 juli 2017 gewijzigde Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 (landelijk). Op grond hiervan worden bij AMvB nadere regels gesteld aan de daarvoor al bestaande verplichting van het hanteren van een reële prijs (art. 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015). De bepaling van de reële prijs voor een voorziening wordt geregeld door de kostprijscomponenten in dit artikel van de verordening waar het college een reële prijs op moet baseren vast te leggen. Dit is een verduidelijking van de verplichting die op het college rust op grond van artikel 2.6.6 van de wet. Ook wordt de plaats van een door het college vastgestelde reële prijs in de aanbestedingsprocedure geregeld. De nadere regels (AMvB) hebben tot doel dat een reële prijs wordt vastgesteld voor diensten die in opdracht van het college door derden worden verleend,

zodat de kwaliteit en continuïteit van deze diensten kunnen worden gewaarborgd door het gemeentebestuur en de gecontracteerde aanbieders. Hulpmiddelen en woningaanpassingen zijn uitgezonderd. Het spreekt voor zich dat het college bepaalt met welke derde een overeenkomst wordt gesloten.

Artikel 14.6 Meldingsregeling calamiteiten en geweld

In dit artikel is vastgelegd dat het college een regeling treft voor het melden van calamiteiten en geweld bij de levering van een voorziening door een aanbieder. Het college wijst hiervoor een toezichthoudend ambtenaar aan. De toezichthoudend ambtenaar onderzoekt de meldingen en adviseert het college over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.

§ 4. Betrekken van ingezetenen

Artikel 14.7 Betrekken van ingezetenen bij het beleid

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de wet. Verwezen wordt naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat er eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het Wmo-beleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning. De wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij het beleid is neergelegd in de Verordening cliëntenparticipatie sociaal domein Noordoostpolder.

Hoofdstuk 15 Slotbepalingen

Artikel 15.1 Hardheidsclausule eerste lid

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de cliënt afwijken van de bepalingen van deze verordening. Dit afwijken kan alleen maar ten gunste en nooit ten nadele van de cliënt. Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet nadrukkelijk worden beschouwd als een uitzondering. Bij de beoordeling van de aanvraag zou het college zelf aanleiding kunnen zien om de hardheidsclausule toe te passen. In het algemeen geldt echter dat de cliënt gemotiveerd moet aangeven dat zijn situatie bijzonder is en dat voor het overige ook nader moeten onderbouwen.

Artikel 15.2 Indexering

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Artikel 15.3 Evaluatie

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Artikel 15.4 Overgangsrecht

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Artikel 15.5 Citeertitel

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting.

Artikel 15.6 Inwerkingtreding

Spreekt voor zich, hoeft geen toelichting. Zie verder toelichting bij artikel 9.5 van de verordening.